

Рўзнама аз соли 1924 чоп мешавад

Номи ҳақиқии рўнома: «Овози Тоҷик» (соли 1924),
«Овози Тоҷик» (соли 1924-1931), «Ҳақиқати Ўзбекистон» (соли 1931-1940),
«Ўзбекистон сўро» (соли 1950-1964), «Ҳақиқати Ўзбекистон» (соли 1964-1991).

Овози Тоҷик

Бани одам аъзои яқдигаранда!

15

июли
соли 2020.
Чоршанбе
№ 47 (14646)

сайт <http://ovozitoj.uz/>,
e-mail: ovozitoj@umail.uz,
ovozitoj@list.ru

Фармони Президенти
Ҷумҳурии Ўзбекистон

ДАР БОРАИ БО ОРДЕНИ «ДЎСТЛИК»-И ҶУМҲУРИИ ЎЗБЕКИСТОН МУКОФОТОНИДАНИ СУМА ЧАКРАБАРТИ

Барои хидматҳои бузургаш дар ба роҳ мондани шарикӣ стратегия ва густариши ҳамкорӣҳои бисёрҷанбаи байни Ҷумҳурии Ўзбекистон ва Бонки таҷдид ва рушди Аврупо, саҳми шахсияш дар баланд бардоштани самаранокии барномаи ислоҳоти иқтисодиву иҷтимоии кишвар, инчунин қўмакшавӣ ба лоиҳаҳои афзалиятноки сармоягузорӣ оид ба навсозии саноат ва инфрасохтор, дастгирии равандҳои ташаккули муҳити мусоиди сармоягузорӣ ва фазои соҳибкорӣ дар ҷумҳурии Сума Чакрабартӣ бо ордени «Дўстлик»-и Ҷумҳурии Ўзбекистон мукофотонида шаванд.

Президенти Ҷумҳурии Ўзбекистон
Ш.МИРЗИЁЕВ

Шаҳри Тошканд,
9 июли соли 2020.

Сума ЧАКРАБАРТИ: ЎЗБЕКИСТОН КИШВАРИ МУҲИМ АСТ

Мувофиқи Фармони Президент Шавкат Мирзиёев аз 9 июли соли 2020 Сума Чакрабартӣ барои хидматҳои бузургаш бинобар ба роҳ мондани шарикӣ стратегия байни Ҷумҳурии Ўзбекистон ва Бонки таҷдид ва тараққиёти Аврупо, васеъ намудани ҳамкорӣҳои серҷанба, ҳамчунин саҳми қўмаки шахсияш бобати таъмин сохтани самарабархизии барномаҳои ислоҳоти иҷтимоиву иқтисодии дар ҷумҳурия бинобар лоиҳаҳои устуворӣ сармоявӣ татбиқшудаи сода, бозсозии шабакаҳои инфрасохторӣ, дастгирии фаъолаш бахри дар мамлакат фароҳам овардани муҳити мусоиди сармоявӣ ва соҳибкорӣ бо ордени «Дўстлик» мукофотонида шуд.

Сума Чакрабартӣ ҳодими бузурги давлатии Британияи Кабир ба шумор меравад, ки аз моҳи июли соли 2012 то моҳи июли соли 2020 президенти Бонки таҷдид ва тараққиёти Аврупо буд. Агар ғўем, ки вай дар байни мансабдорони мамлакат ҳодими дорои рейтингӣ баландтарин мебошад, хато намекуем. С. Чакрабартӣ соли 1959

дар шаҳри Чалпайгурии тобеи Бенгалияи Ғарбии Хиндустон таваллуд шудааст. Аввал дар мактаби Лондонсити, баъдтар дар Коллеҷи нави Оксфорд, сипас дар до-нишгоҳи Сассекс таълим гирифтааст.

(Давомаш дар саҳ.2.)

ОИД БА ТАЪМИНИ ШУҒЛИ ЧАВОНОН ВА ЗАНОН ЧОРАҲОИ ИЛОВАҒИ МУАЙЯН ШУДАНД

Тахти раёсати Президенти Ҷумҳурии Ўзбекистон Шавкат Мирзиёев 14 июл бинобар масъалаҳои баланд бардоштани шуғли чавонон ва занон, бо манбаи даромад таъмин кардани онҳо ҷамъномаи видеоселекторӣ баргузор гардид.

Ним сол аст, ки тамоми ҷаҳон дар шароити карантини қатъӣ зиндагӣ мекунад. Дар ин давраи душвор мушкилоти асосӣ дастгирии табақаи эҳтиёҷманди аҳоли, бо манбаи даромад таъмин намудани онҳо боқӣ мемонад.

Аз шумораи умумии бекорон дар Ўзбекистон 732 ҳазор нафарро чавонон, 834 ҳазор нафарро занон ташкил медиҳанд.

Бо мақсади самарабархизии ҳаллу фасл намунаи мушкилоти чавонон 30 июни соли равон Фармони Президент «Дар бораи чораҳои ислоҳотии кулӣ ва ба сатҳи нав баровардани сиёсати давлатии чавонон дар Ҷумҳурии Ўзбекистон» қабул гардид. Мувофиқи ин ҳуҷҷат Агентии кор бо чавонон таъсис дода шуд, ки барои татбиқи сиёсати давлатии чавонон дорои ваколатҳои зарурӣ ва захираҳои молиявӣ мебошад.

Дар Вазорати дастгирии маҳалла ва оила низомии амудии кор бо занон таъсис дода шуд.

Дар ҷамъномаи сарвари давлат аҳамияти ҳалли мушкилоти чавонон ва занонро таъкид карда, инчунин самтҳои номбар кард, ки тавассути махсусро талаб мекунад.

Пеш аз ҳама масъалаҳои таълим ва бо кор таъмин кардани хатикунандагони мактабҳо баррасӣ шуданд. Имсол 452 ҳазор писарону духтарон мактабҳои тахсилоти умумиро хатм мекунад. Аз онҳо 70 ҳазор нафар маълумоти олии, 85 ҳазор нафар маълумоти касбӣ гирифта метавонанд. Таъкид гардид, ки ҳатто агар зиеда аз 95 ҳазор нафар бо кори доимӣ таъмин шаванд, пас 200 ҳазор нафар чавонони дигарро бо кор бояд таъмин кард.

Аз ин рӯ, ҷорӣ намудани системаи таъ-

ми касбӣ дар мактаб ба нақша гирифта шудааст. Аз соли нави хониш сар карда, директорони мактаб ва муаллимони синфҳои 8-9 дониш ба малакаҳои аъза мекунад, ки барои азхудкунии чунин касбҳои ояндадор ба монанди барномаҳои дизайн, тарҷумон асос хоҳанд шуд. Аз синфи 10-ум таълими чунин касбҳои серталаб, мисли робототехника ва барномаҳои оғоз меёбад.

Супурда шуд, ки то охири сол дар маҳаллаҳои фаъолияти 136 маркази омӯзиши касбӣ таъсис дода шуда, дар онҳо курсҳои кӯтоҳмуддат ташкил карда, инчунин 31 маркази таълими касбӣ муҷаҳҳаз гардонда шаванд. Зарурати ҷудо намудани 200 миллиард сўм аз Фонди зиддибўҳронӣ ба Фонди мусоидат ба шуғл, ташкил кардани курсҳои омӯзишӣ пеш аз ҳама дар маҳаллаҳои нишондиҳандаҳои камбизоатӣ баланд зикр гардид.

Дар ҷамъномаи инчунин талаботи мавҷуда дар бозори меҳнат ва омодагии чавонон барои қонебросии он таҳлил карда шуд.

Дар соли нави хониш дар 339 мактаби касбу хуна, 212 коллеҷ ва 175 техникум тахсилоти 215 ҳазор нафар чавонон ба нақша гирифта шудааст. Аммо самтҳои таҳсил дар ин муассисаҳои таълимӣ ҳам ба микдор ва ҳам сифат ба талаботи ҷамъбў нестанд.

Масалан, дар шароити кори соҳмонӣ калонҳаҷм, ки дар мамлакатаи мо идора до-рад, сола камаш 50 ҳазор бинокорони касбӣ талаб карда мешавад. Аммо дар 170 коллеҷи самти соҳмонӣ тайёр кардани 13 ҳазор

мутахассис ба нақша гирифта шудааст.

Ё худ, сарфи назар аз роҳандозии лоиҳаи «Як миллион барномаҳои соҳмонӣ», танҳо 12 000 докталаб ба мактабҳои касбӣ, коллеҷ ва техникумҳо бинобар самти ТИК қабул карда мешавад.

Роҳбари давлат чунин камбудихоро танқид карда, супориш дод, ки эҳтиёҷоти воқеӣ ба касбҳои коргар дар бозори меҳнат дар қисмати ҳар як соҳа муайян карда, барномаи омӯзиши касбҳои серталаб бо ҷалби мутахассисони хориҷӣ таҳия карда шаванд.

Таъкид ёфт, ки корхонаҳои калон ва клас-терҳо дар соҳаҳои маъдани кўҳ, металлургия, нафту газ, кимйё, автомобилсозӣ, соҳмон, электротехника, дорусозӣ, ҳуҷракорӣ, на-қлиёт ва логистика, ки имтиёз ва преферен-сияҳои давлатиро дастрас мекунад, ҳудудон бонд барои тарбияи коргарон инфрасохтор ба вуҷуд оваранд. Ба шахсони масъул аз рӯйи масъалаи мазкур супоришҳо дода шуд.

Ба Вазорати шуғли аҳоли ва муносибати меҳнат яқоя бо бонқҳои тижоратӣ ташкил намудани таҳлили чавонон ва агротехно-логияи замонавӣ супурда шуд.

Тавре ки маълум аст, ҳангоми сафарҳои худ ба минтақаҳои мамлакат Президент Шавкат Мирзиёев аз IT-паркҳо бозид ме-намоёнд, ба лоиҳаҳо дар соҳаи технологияи иттилоӣ эътибори алоҳида медиҳад. Чун-ки дар ин соҳа барои таъмини чавонон бо кори мӯддаш зиёд имконоти калон вуҷуд дорад.

Ин масъала дар ҷамъномаи видеоселек-торӣ низ баррасӣ гардида буд. Дар ҳар як ноҳия ва шаҳр ба вуҷуд овардани марказҳои таълимӣ оид ба технологияи иттилоӣ дар назди шуъбаи чавонон ва муассисаҳои оли

таълимӣ супурда шуд.

Имсол аз ҷониби шўроҳои маҳаллӣ «на-қшаҳои мақсаднок» доир ба бо шуғл фаро гирифтани 380 ҳазор намоёндогони чаво-нони бекор таҳия ва тасдиқ гаштааст. Дар натиҷа дар шаш моҳи охир 270 ҳазор на-фар чавонон бо кор таъмин гардиданд.

Дар ҷамъномаи таъкид шуд, ки татбиқи барнома на дар ҳама ҷо баробар иҷро ме-гардад, шахсони масъул оғохониди шуданд.

Таъкид шуд, ки то охири сол ба вуҷуд овардани на камтар аз 10 ҳазор ҷойи нави кор аз ҷисби татбиқи 2,2 ҳазор лоиҳаи чаво-нон ба микдори 360 миллиард сўм имкон-пазир аст.

Ба вуҷуд овардани фонди венчур дар на-зди Фонди давлатии дастгирии фаъолияти соҳибкорӣ барои чавонон боз як нағвинои муҳим мегардад. Дар қадами аввал ба вен-чур 1 миллион доллар тахвил мегардад.

Ғайр аз ин, бо роҳи ташкил намудани озмуни стартап-лоиҳаҳо ақаллан 10 бехта-рин лоиҳа дар ҳар як вилоят, аз соли оянда бошад на камтар аз 20 лоиҳаи бехтарин дар ҳаҷми аз 50 то 200 миллион сўм соҳибӣ грант мегардад. Ғайр аз ин, ба чавонон субсид барои ҷохсозӣ, хариди таҷҳизоти обёрӣ, устувор намудани гармхона, хариди тухма ва ниҳол пешниҳод карда мешавад.

Барои соҳибкдорони чавон ҳарчӣ хидмати консалтингӣ ҳуқуқӣ, ҳисобу китоб, марке-тинг, бонк ва масъалаҳои дигар пардохта мешавад. Президент ба шахсони масъул доир ба чораҳои муайянгардида супоришот дод.

(Давомаш дар саҳ.2.)

ПРЕЗИДЕНТ: БАРОИ МУБОРИЗА БО КОРОНАВИРУС ДАР МО ТАМОМИ ЗАХИРАВУ ИМКОНИЯТҲО ҲАСТ

Президенти Ҷумҳурии Ўзбекистон Шавкат Мирзиёев дар ҷамъномаи видеоселекторӣ, ки 14 июл баргузор гардид, бори дигар вазъияти эпидемиологии мамлакатро баррасӣ намуд.

Дар бораи қўшишҳо бобати ҷилавгирӣ намудани пандемияи COVID-19 харф зада роҳбарӣ давлат таъкид намуд:

— Тавре ки маълум аст, аз сабаби дар мамлакатамон зиёд гардидаҳои ҳолатҳои сироятӣ коронавирис мо водор гардидем, ки карантинро пурзўртар созем. Чунки, агар ошкор бигўем, тамоми ҷаҳон имрӯз дар ҳолати ҷанг бар зидди ин душмани ноён қарор дорад.

Ҳар як давлат, ҳар як миллат, ки ба ин мубориза мепардозад, барои ҳимояи мамла-кат ва аҳолии худ тамоми чораҳоро ме-андешад. Дар навбати аввал бар зидди ин таҳдид савд гузошта шуда, интизоми қатъӣ барқарор карда мешавад. Ҳаёт ва кор ба низомии омодагии баланд гузарон-да мешавад. Имрӯз мо низ дар чунин вазъият қарор дорем.

Комиссияи махсуси ҷумҳурий вазъият-ро мунтазам таҳлил менамояд ва барои боздоштани инфексия тамоми чораҳоро меандешад.

Мо тамоми захира ва имконотро барои мубориза бо ин беморӣ дорем. Аз ҳама муҳимаш, кормандони шўҷоъ ва далери тиббиёттамон кори худро бо садоқат ва мардонагӣ иҷро мекунад.

Ман тақдирро мекунам: мо бояд дар ша-роити пандемия зистан ва кор қардандор омўзем. Чунки ҳаёт идора дорад. Он та-қозо мекунад, ки мо оқилона, бо таҳам-мул ва интизоми қатъӣ зиндагӣ кунем.

Мо худ мебинем, ки аз пандемия мамла-кате бо талафи кам фориғ мегардад, ки соҳиби маданият ва тартиби пурзўри тиббӣ мебошад.

Мо низ бояд бо ин роҳ равам. Бешу-баҳ, дар ҳар моҳи охир одамоне мо бисёр ҷизҳоро омўхтанд. Дар мо таҷрибаи му-айян ташаккул ёфт. Таҳлил тақозо дорад, ки стратегияи нави профилактикаи ин-фексияи коронавирис, ифшои бармаха-ли беморӣ ва ба амал ҷорӣ намудани чо-раҳои таъбаоти ва назорати нисбати бе-мор, ки бемориҳои бе аломат ва дар шакли сабук мегузаранд, қорбаст шаванд.

Комиссияи махсуси ҷумҳурий тамоми чораҳои ногузирӣ дар ин самт бояд таъ-чилан таҳия намояд ва ба амал татбиқ со-зад.

Бо ин мақсад муовини Сарвазир Бех-зод Мусаев ба вазири тандурустӣ Алишер Шодмонов тартиби ҷорӣ тест-таҳлилро таъқида назар намуда, низоме таҳия намоянд, ки барои аҳоли қулай мебошад.

Боз як масъалаи муҳим — шўроҳои ма-ҳаллӣ дар вилоятҳо, шаҳрҳо ва ноҳияҳо, мақомоти ҳокимият ва идораҳо дар маҳал-ло вазъияти ҳудудашонро дақиқан таҳ-лил намоянд ва дар ҳамаҷониба бо Комис-сияи ҷумҳурий қоидаи карантинро пурзўр ва ё нарма намоянд.

Тамоми чораҳои эҳтиётро андешида, мо аз рӯйи имконот бонд иқтидорҳои ис-теҳсолиро ба кор андохта, боздеҳи маҳ-сулотро зиёд намоём.

Масалан, дар деҳот аҳоли он қадар зич зиндагӣ намекунад, мисли ин ки дар шаҳ-рҳо. Ҳудудҳои вуҷуд доранд, ки беморӣ паҳн нагаштааст.

Дар ин маҳалҳо имрӯз ҳама бо кори саҳ-ро беист машғул мебошад.

Дар чунин ноҳияҳо мо бояд тамоми ша-роитро фароҳам оварем, то ки деҳқонон озод кор кунанд ва маҳсулоти худро ба истеъмолгарон расонанд. Чунки як рӯзи тобиштон даҳ рӯзи зимистонро мекуронад.

Пўшида нест, ки аз ин сол эътиборан мушкилоти озукварӣ дар ҷаҳон масъа-лаи ҳеле муҳим мегардад.

Пеш аз ҳама муқовимат бар зидди ко-ронавирис ва ҳам таъмини фараҳмандии одамон, мустаҳкам намудани сулҳ ва су-бот дар ҷамъият аз ин вобастагӣ дорад.

Маҳз барои ҳамаи ҳама мо ҳамеша бояд захираи семоҳаи озуквариро дошта бо-шем. Аз фурсат истифода намуда, ба фер-мер ва деҳқонони меҳнатқаринамон, бог-бонҳои соҳибкдорамон ва тамоми ҳамва-танон, ки дар саҳро имрӯз шуҷоатмандо-на меҳнат мекунад, миннатдорӣ амиқ изҳор менамоем. Ба онҳо нерӯ ва ҳосили фаровон таманно дорем.

Ҳамзамон, вобаста аз вазъият, мо бояд талаботи карантинро дар ҳар ҷое, ки за-рур аст, пурра риоя намоём.

Ҳамаи мо ба хотири саломатии оилаа-мон, фарзандонамон, солхўрдагони муҳ-тарам таҳаммул кунем ва қоидаи каран-тинро қатъиян риоя намоём.

Каме сабр кунем, ин рўзҳо зуд мегуза-ранд.

Мардумамон меғўяд «сабр кунӣ, аз ғўра ҳалво мепазад».

Боварӣ дорам, ки одамоне мо тарад-дудашонро бо ҳусусияти ба худ ҳоси сабр ва матонат меандешанд, озмонии имрў-зро сарбаландона пушти сар намуда, ба мақсадҳои неки худ ноил мегарданд.

Ҳамзамон, вобаста аз вазъият, мо бояд талаботи карантинро дар ҳар ҷое, ки за-рур аст, пурра риоя намоём.

Ҳамаи мо ба хотири саломатии оилаа-мон, фарзандонамон, солхўрдагони муҳ-тарам таҳаммул кунем ва қоидаи каран-тинро қатъиян риоя намоём.

Ҳамзамон, вобаста аз вазъият, мо бояд талаботи карантинро дар ҳар ҷое, ки за-рур аст, пурра риоя намоём.

МУБОРИЗА АЛАЙҲИ КОРРУПСИЯ — ТАҚОЗОИ ДАВР

Тақрибан даҳ сол қабл аз ин суҳбати гирди миз, ки аз тариқи оинаи нилгуни яке аз давлатҳои ҳамсоя паҳш гардид, диққати маро ҷалб намуд: иштирокдорони масъалаи мубориза алайҳи коррупсияро мавриди муҳокима қарор медоданд. Он солҳо дар мо коррупсияро ҳатто ба забон намегирифтанд. Коррупсияро ба маънии ҳеле танг — ришват мефаҳмидем аксарияти мо. Ба ин мавзў ишора намудани расонаҳои ахбори оммавӣ умуман имкон надошт. Гўё ҷамъиятамон аз ин иллати иҷтимоӣ умуман ҳоли, ҳоҷат ба тавассути қўшишҳои ба ин мавзў нест. Ҳол он ки коррупсия мағз-мағзи сохторро фаро гирифта буд, ки мо ҳамеша онро адолатнок ҳисобиди ва ба осмонӣ ҳафту мебардоштем. Хору зорӣ одамоне оддиро беҳимоятро дида ё ҳис карда истода, бонг мезадем дар мо қадар ва эътибори инсон аз ҳар ҷиз волист.

Давраи бачагӣ фикр мекар-дем фақат аснои дохилшавӣ ба мактабҳои олий баъзе до-талабонро мебардоштем. Дар ҷавонӣ дидем бе пора коре-ро ба сомон расондан, масъ-алаи шахси ҳал кардан душ-вор. Мутахассиси ҷавон барои он ки кори дилхоҳ ёбад, бонд миёнрав дофта, ҳанўз дар иб-тидои фаъолияти мустақило-на ба қачвари роҳ гузорад, зеро ў ҳуб медонад бароба-ри порахўроӣ порадиҳӣ низ гуноҳ ва ҷиноят.

Дар арафои соли хониши нав дар яке аз дабириҳои таълими умумӣ синфери «бу-рида» — аз ҷаҳор синфи якум се синф боқӣ монд. Ло-зим омад барои барқарорсо-зи микдори аввала ҳафтасд ҳазор сўм (чанд сол қабл) ба идораи болоӣ супоранд. Дар

қатори се муаллими синфҳои ибтидоӣ мутахассиси чавоне ҳам, ки нав ба кор қабул шуда буд, дусад ҳазор сўм ҳиссаи худро ҳамроҳ кард. Зодгоҳи роқими ин сатроҳ ноҳияи хурд аст. Аксарият яқдигарро хуб мешиносанд. Тавассути аз одамоне «чаш-ми дид» ё худ шинос боз зиш-тар ба назар тофта ва ба дур-шавии наздикон боис мешу-дааст. Ҳамдеҳагонам як ҳис-лат доранд: дароз мекунад ва кор буд менамоянд. Баъд овоза мекунад ба ҳама: фа-лон қадар гирифт!

Сўм қайҳо аз «муомила» баромада ва доллар маври-қид истифода: як коғаз додам, ду коғаз додам... Аввалҳо ман намефаҳмидам як коғазро, баъд мавриди назар будани сад долларро донистам.

Алоқамандони соҳаи таъ-лим, ки ҳамкасбони мананд, низ аз ин иллат фориғ не: барои дохил шудан ба кор, соҳиби тоифа шудан, илова-пул ё мукофот дароз кун:

Ҳайрон мешавад одам: роҳ-бар ё шахси масъул аз нафа-ре, ки шинос аст, ҳатто дар як коргоҳи кор мекунад, шарм на-дошт, ки тавр пора мегирад?

Оиди он ки парадоза берун баромадан замон ҳамашро ба одам пешомада меғўяд, фикр мекунад ё не?

Дар бораи ҳолатҳои бо ришват алоқаманд дар муас-сисаҳои таълими томақтаби ноҳияи номбурда низ ово-заҳо паҳн мешаванд.

Роҳбарони ба вазифа му-носиб ҳам кам не. Аммо, му-таассифона, онҳо алайҳи кор-рупсия, ки дар шаклҳои му-

талиф ба пешрави таълими халқ ҳалал мерасонад, қатъ-иян мубориза намебаранд. Тасаввур кунед, вақте роҳбар ҳалолкор нест ё ба хотири ошуда дар курсии амал ниша-стан ба лоқайдҳои роҳ мегу-зорад, қадом соҳаи ҳаёти ҷомеаи мо рушд месозад?

Тўли 20-25 соли охи-р ҳоким, прокурор, сардори шуъбаи қорҳои дохилӣ, раи-си суд дар ноҳияи хурдакӣ Сўх яқанд бор нав гардид. Ивазшавии роҳбарон ҳолати табиист. Вале қисме аз шах-сони бо боварӣ ба ин манса-бҳои баланд таъиншуда ба таври муқаррарӣ аз вазифа озод карда нашудаанд, бал-ки бинобар алоқамандӣ бо коррупсия ба курсии сиёҳ нишастанд, ба ҷавобгари ҷиноӣ қашида шуданд. Вақ-

те роҳбари ноҳия ё шахси аввали идораҳои хифзи ҳуқуқ ба тамаъ майл намуд ё аз ва-зифа сўйистармол кард, аз «роҳбарча»-ҳо ҷи ҷои гила?

Дар додани замин, иҷозат-номадиҳӣ ва харидҳои дав-латӣ, хидматҳои бонкию кре-дит ва ҳоказо дар Сўх тамаъ-гарӣ авҷ кард, ноинсофӣ саҳт реша давонд, одами оддӣ ҷабр кашид.

Чанд сол қабл беморхонаи марказии ноҳия масоҳати ка-лон дошт, боғот ва киштзор даромади хуб меод, бемо-рон ё ҷабргирҳо дар гулгаш-тҳои васеъ озод сайру гашт менамуданд. Вале бо баҳо-наи ба «соҳибкдорон додани замин» майдонҳои васеи ка-салхона тақсими шуданд. Ба ҳаёли роҳбарон нарасид, ки аҳоли зиед мешавад, барлои биноҳои иловагии мулоҷавӣ як ҳолати табиӣ, замин ба си-ҳатгоҳ зарур.

Президент дар Муҷрият-номаши ба Олий Маҷлис, аз ҷумла, қайд кард дар ибти-дои сол: «Самаранокии исло-хоти мо асосан бо ҷаҳор оми-ли муҳим — таъмини волея-ти қонун, мубориза алайҳи коррупсия, баланд бардош-тани иқтидори институтҳои на-ли ва ташаккули институ-ҳои пурқуввати демократӣ муайян карда мешавад».

(Давомаш дар саҳ.2.)

Қарори Шўрои Сенати Олий
Маҷлиси Ҷумҳурии Ўзбекистон

ДАР БОРАИ ИНТИХОБИ МУОВИНИ ЯКУМИ РАИСИ СУДИ ОЛИИ ҶУМҲУРИИ ЎЗБЕКИСТОН

Мувофиқи моддаҳои 9 ва 16-уми Қонуни Конститу-сионии Ҷумҳурии Ўзбекистон «Дар бораи Сенати Олий Маҷлиси Ҷумҳурии Ўзбекистон» Шўрои Сенати Олий Маҷ-лиси Ҷумҳурии Ўзбекистон

ҚАРОР МЕКУНАД:

1. Робохон Анваровна Махмудова ба вазифаи муо-вини якуми Раиси Суди Олии Ҷумҳурии Ўзбекистон ба муҳлати 10 сол интихоб карда шавад ва аз ин сабаб вай аз вазифаи раиси Қўмитати Сенати Олий Маҷлиси Ҷум-ҳурии Ўзбекистон оид ба масъалаҳои илм, таълим ва тандурустӣ озод карда шавад.

2. Қарори мазкур аз рўзи қабулаш эътибор пайдо ме-кунад.

Раиси Сенати Олий Маҷлиси Ҷумҳурии
Ўзбекистон Т. НАРБАЕВА

Шаҳри Тошканд,
13 июли соли 2020.

ЎЗА.

Қарори Шўрои Сенати Олий
Маҷлиси Ҷумҳурии Ўзбекистон

ОИД БА ВОРИД НАМУДАНИ ТАҒЙИРОТ БА ТАРКИБИ СУДИ ОЛИИ ҶУМҲУРИИ ЎЗБЕКИСТОН

Мувофиқи моддаҳои 9 ва 16-уми Қонуни Конститу-сионии Ҷумҳурии Ўзбекистон «Дар бораи Сенати Олий Маҷлиси Ҷумҳурии Ўзбекистон» Шўрои Сенати Олий Маҷ-лиси Ҷумҳурии Ўзбекистон

ҚАРОР МЕКУНАД:

1. Инҳо ба вазифаи судия Суди Олии Ҷумҳурии Ўзбекистон интихоб карда шаванд: Бахром Абдувалиевич Тангабаев ба муҳлати 10 сол; Ибрагим Мирзахоимович Алимов ба давраи бемуҳлат.

2. Инҳо:

Хуришд Искандарович Қосимов;
Алишер Абдуҳалимович Жалилов аз вазифаи судия Суди Олии Ҷумҳурии Ўзбеки-стон озод карда шаванд.

3. Аз банди 1 Қарори Сенати Олий Маҷлиси Ҷумҳурии Ўзбекистон аз 12 октябри соли 2019 № ҚС-520 - III калимаҳои «раиси коллегияи судӣ оид ба қорҳои маъмурӣ» хориҷ карда шаванд.

4. Қарори мазкур аз рўзи қабулаш эътибор пайдо мекунад.

Раиси Сенати Олий Маҷлиси Ҷумҳурии
Ўзбекистон Т. НАРБАЕВА

Шаҳри Тошканд,
13 июли соли 2

Сума ЧАКРАБАРТИ:

ЎЗБЕКИСТОН КИШВАРИ МУҲИМ АСТ

(Аввалаш дар сах. 1).

Баъди хатм дар Раёсати тараққиёти байналхалқии Британияи Кабир корро оғоз намулдаст. Соли 1980 аз ҷониби ҳукумати Британия ба Бунёди байналхалқии асбоб ва Бонки умумиҷаҳонӣ фиришода шуд. Баъди бозгашт ба Лондон дар вазифаи котиби шахсии вазири давлати рушди алоқаҳои хориҷии назди Вазорати қорҳои хориҷӣ ба кор шурӯъ кард. Баъдтар дар ҳукумати Сарвазир Тони Блэр масъули бахши нави марказии масъалаҳои истеҳсол ва инноватсияҳо таъин гардид. Муддате дар Ҳазинаи шоҳигарӣ низ фаъолият дошт.

Аз соли 2007 то соли 2012-ум дар Вазорати адлияи Британияи Кабир ҳамчун котиби доимӣ кор кард. Меҳнати ҳалолӣ сар Сума Чакрабартӣ дар қадом вазифае кор накунад, аз ҷониби экспертҳо эътироф гардидааст.

Президенти Бонки таҷдид ва тараққиёти Аврупо (БТТА) Сума Чакрабартӣ муносибатҳои бо Ўзбекистон ҳамеша қадр қардаст. Инро он чиз собит менамояд, ки вай дар вазифаи мазкур ду бор ба Ўзбекистон ташриф овардааст.

Бонки таҷдид ва тараққиёти Аврупо дар фаъолияти худ ҳамеша ба салоҳияти давлате, ки бо он ҳамкорӣ кардан меҳодад, сарҳадҳои он ба суннатҳои демократӣ ва муттаҳидии ислоҳоти татбиқшаванда эътибор медиҳад. Моҳи март соли 2017-ум ҳайати бонк айнаи б сарвари Чакрабартӣ, баъди таънаффуси 10 сола ба Ўзбекистон ташриф овард, ки сазои таъдид қардан мебошад. Зеро маҳз охири соли 2016 ва аввали соли 2017 дар Ўзбекистон «насиби ислоҳот» ба вазидан оғоз намуд.

Дар доираи сафар ҳайати БТТА

барои вусъат додани алоқаҳои бо Ўзбекистон ва дарёфти роҳҳои он бо роҳбари мамлакат суҳбат кард. Дуруст аст, ки бонк аз соли 1993-юм боз бо мамлакатҳои ҳамкорӣ дошт ва дорои маҷмӯи сармояҳо буд, вале баъд аз соли 2010, бинобар баъзе сабабҳо, амалиётҳои наву гузаронида нашуданд.

Вале ислоҳоти нави Ўзбекистон наву эътиמודро ба мамлакатамон пайдор кард. «Танаффус»-е, ки мударри кӯтоҳ давом дошт, анҷом ёфт. Муҳимиҳоҳо, ки соли 2017-2018 дар байни роҳбарияти Ўзбекистон ва БТТА идора доштанд, асосан ба омӯхтани имкониятҳои соҳибдорӣ иқтисодӣ ва рақобатбардорӣ мамлакат, ба ин соҳаҳо қалб намулдани сармоя ва технологияҳо ва ғайра нигаронида шуданд. Ҳамчунин бо маблағ таъмин қардани лоиҳаҳои вобаста ба хидматҳои маслиҳатӣ, тиҷорати хурд ва миёна, энергияи сабз ва самарабахшии энергия, дар минтақа ёфтанд ва қолта гирифтани сарвати конҳо, инкишоф додани савдои наздирасҳадӣ барин самтҳо баррасӣ шуданд, маълум гардид, ки дар ин қабил ҳамкорӣҳо манфиатҳои тарафайн мавҷуд аст.

«Ўзбекистон барои муваффақияти ҳамкорӣҳои минтақавӣ ва тараққиёти иқтисодии Осиёи Марказӣ кишвари муҳим ба шумор меравад. Ҳолӣ ҳозир маҷмӯи сармояҳои бонк дар ин ҷо қандон буюрг нест. Вале мо як қатор самтҳои истиқболнокро мушоҳида мекунем. Дар байни онҳо ҳамкорӣҳои минтақавӣ, хидматҳои маслиҳатӣ, бо маблағ таъмин сохтани корхонаҳои кӯчак, энергияи сабз барин самтҳо мавҷуданд», — гуфта буд Сума Чакрабартӣ соли 2018-ум пеш аз ташрифаш ба мамлакати мо.

Моҳи март соли 2017 баъд аз вохӯрии воқеъ дар Тошқанд ҷонибҳои ҳамаи тарафҳо баъземиқерсо амали намулданд ва ба натиҷаҳои аниқ ибтидоӣ расиданд.

Сума Чакрабартӣ ба қараёнҳои давраи нави ба амал татбиқшавии ислоҳот, таъмин гардидани пешрафти устувори мамлакат, афзудани дараҷаи ҳаёти аҳоли ва сифати он, ислоҳот ва дигаргуниҳо, ки нуфузи Ўзбекистонро дар арсаи байналхалқӣ баланд мебардоранд, ҳамчунин қорҳои озодакунӣ иқтисодӣ мамлакат баҳо баланд дод. Роҳбари БТТА таҳқиқи ҳамкорӣҳои самарабахши минтақавӣ ва тарафайнро бо Президенти Шавкат Мирзиёев, дорои аҳамияти муҳим будани ташаббусҳои ӯро барои дар Осиёи Марказӣ таъмин сохтани сулҳу истикрор таъдид намуда, зикр сохт, ки онҳоро қатъиян дастгирӣ мекунанд.

Сармояҳои молиявӣ, хидматҳои тиҷоратӣ ва маслиҳатҳои БТТА барои дар мамлакатамон татбиқ гардидани ислоҳоти мунтазам, беҳтар шудани ҳаёти халқамон хидмат мекунанд. Туфайли шахми президенти БТТА Сума Чакрабартӣ ҳамкорӣҳои самарабахш ба роҳ монда шуданд. Маҳз дар замони фаъолияти ӯ дар байни Ўзбекистон ва БТТА ҳамкорӣҳои самарабахш оғоз ёфтанд, робитаҳои манфиатдорони тарафайн ба зинаи наву бардошта шуданд. Ҳолӣ солиҳои ҳамкорӣ аз ҷониби бонк бо маблағ таъмин сохтани 78 лоиҳа дар соҳаҳои гуногуни иқтисодӣ мамлакати мо пазируфта шуд, миқдори умумии сармояҳо ва воҷоб 1,85 миллиард евроро ташкил дод.

Хидматҳои Сума Чакрабартӣ дар назди давлатҳои рушдёрфтаистодаи аъзои БТТА хеле бузург мебошанд. Вай ташаббусҳои Ўзбекистонро дар соҳаҳои гуногун, аз ҷумла, иқтисодӣ, саноат, сифати иҷтимоӣ фаъолият дастгирӣ кард. Рақамҳои самаранокии ин ҳамкорӣҳо падидор мекунанд. Ба ҳусус, ҳолӣ ҳозир бонк барои дар кишвари мо ба амал татбиқ гардидани 36 лоиҳаи арзиши умумӣ

миашон баробари 1,18 миллиард евро бевосита иштирок менамояд. Ин лоиҳаҳо асосан соҳаҳои энергетика, ҷою манзил, хидматрасони коммуналӣ, сектори бонк ва рушди соҳибдорӣ дарбар мегиранд. Дар доираи ташаббусҳои мазкур дар Ҷумҳурии Қароқалпоқистон ва вилояти Хоразм бозсохтан ва ташкил қардани майдонҳои партовҳои саҳти маишӣ, сохтмони манзилҳои арзону камасрафи энергетикӣ дар Самарқанд, беҳтар қардани таъминоти об дар вилояти Сурхондарё ва Намангон, беҳбудӣ роҳҳои минтақавӣ дар вилояти Хоразм, навсозии стансияҳои ҳам ҷисмонан ва ҳам маънан кӯчашудаи насосӣ ва иваз қардани онҳо, ҳамчунин дар вилояти Тошқанд ба амал татбиқ намулдани лоиҳаҳои гидроэлектрӣ пешбинӣ шуданд.

Ҳолӣ ҳозир стратегияи фаъолияти БТТА тӯли солҳои 2018-2023 дар Ўзбекистон, ки соли 2018-ум қабул шудааст, ба ҳаёт татбиқ мегардад.

Сума Чакрабартӣ амиксосии ҳамкорӣҳои муфиди тарафайн ва самарабахшро, ки дар Ўзбекистон татбиқ мегарданд, ислоҳотро, ки ба таъмин сохтани сулҳу истикрор ва пешрафти Осиёи Марказӣ нигаронида шудаанд, борҳо таъдид қардаст ва зикр намулдаст, ки бонк ба мақсади дастгирӣ намулдани дигаргуниҳои бузург ба вусъат додани ҳамкорӣҳо омода мебошад. Саҳми ҷаноби Чакрабартӣ ба ҳамкорӣҳои дар кишварамон инкишоф додани соҳибдорӣ, фароҳам овардани ҷойҳои нави қорӣ, зиёд қардани самаранокии истифода аз захираҳои обу энергия, вусъат додани сохтмони роҳҳо ва манзилҳои истикроти, умуман, ба пешрафти кишварамон бузург мебошад.

Абдували
СОЙИБНАЗАРОВ,
ЎЗА.

ДАР САФОРАТИ ЎЗБЕКИСТОН МАСЪАЛАҲОИ АМАЛИИ ҲАМКОРӢ ВО АВТОМОБИЛСОЗОНИ ҲИНДУСТОН БАРАСӢ ГАРДИД

Рӯзи қоршанбе дар сафорати Ўзбекистон дар Ҳиндустан бо раис ва директори иҷроияи «UNO MINDA» Нирмал Минда дар шакли видеоконфронс гуфтушунид баргузор гардид.

UNO MINDA — соли 1958 таъсис ёфтааст, ширкатест, ки қисмҳои эҳтиётӣ воситаҳои нақлиётӣ ду ва сечарҳоро истеҳсол мекунанд. Он дар Ҳиндустан, Индонезия, Вьетнам, Испания, Марокаш, Мексика, Колумбия 62 қорхонаи истеҳсоли дорад.

Қароргоҳаш дар шаҳри Манесар (иёлоҳи Харана) мебошад. Дар ширкат беш аз 21 ҳазор нафар қор мекунанд. Он дар шаҳрҳои Манесар ва Сонапет (Харана), инчунин Пуна (Маҳараштра) марказҳои муҳандисӣ, таҳқиқотӣ ва таҷрибаву конструкторӣ

дорад. Гардиши солони ширкат зиёда аз 1,1 миллиард доллари ИМА-ро ташкил медиҳад.

Нирмал Минда дар бораи нияти ширкати Ҳиндустан бобати дар Ўзбекистон ба роҳ мондани истеҳсоли диски чарх ва қароғи автомобилҳо, дар оянда қисмҳои дигари эҳтиётӣ серхаридор иттилоъ дод.

АИ «Дунё»,
Деҳли.

ДАР АСОСИ ЛОИҲАҲОИ НАВ ҚОРХОНАҲОИ НАВ АРЗИ ВУҶУД МЕКУНАНД

Дар минтақаи озои иқтисодии «Қўқанд» лоиҳаҳои наву ба наву татбиқ мегарданд. Бо вучуди пандемияи қоронавирус татбиқи лоиҳаҳо қатъ нашудаанд ва бар асоси он қорхонаҳои наву бунёд мешаванд. Маълум аст, ки ба суръати ташкили қорхонаҳо суръат илова нашавад, иқтисодиёт рушд намекунад ва ҳаёти мардум фаровон наменавад.

Ифтиҳои ду қорхонаи ҳусусӣ дар минтақаи озои иқтисодии «Қўқанд» зери номиҳои ҷамъиятҳои масъулиятшон маҳдуди «Khat Deco» ва «Grand Art class» аз мисолҳои равшани татбиқи лоиҳаҳои наву дар вилоят мебошад. Татбиқи лоиҳаҳои мазкур шаҳодат медиҳанд, ки дар ин вилоят ба рушду нуфӯи бизнеси хурд ва соҳиб-

қорӣ аҳамияти махсус дода мешавад.

Дар пайи он, қорхонаҳои муштараку ҳусусӣ аз ҷониби ҳокимияти вилоят пуштибонӣ мегарданд, барои сари вақт пайда шудани лоиҳаҳои нави инвестиционӣ шароити имкониятҳои созор фароҳам оварда мешаванд. Маҳз барои ҳамаи онҳо дар ин шароити мушқило ва беш аз пеш бад-

шавии вазъияти эпидемиологии саросари қорон фаъолияти барқарорӣ шаш ҳазор қорхонаи вилоят хеле хуб таъмин мегардад.

Тавре ки дафтери матбуоти ҳокимияти вилоят меғӯяд, соли равон 205 миллион доллари ИМА сармояҳои қорӣ азҳуд қарда шуд ва ба воситаи он 480 лоиҳа қорбаст гардид. Ҳоло дар минтақаи озои иқтисодии «Қўқанд» барои татбиқи қарчи бештари лоиҳаҳо талошҳои зиёд ба қарқ дода мешаванд.

Дар минтақаи озои иқтисодии «Қўқанд» 85 лоиҳа мавриди татбиқ қарор дода шуд, ки 279 миллион доллари амриқиро тақозо менамояд.

— Дар натиҷаи татбиқи 43 лоиҳа тӯли моҳҳои январ — июни соли равон дастикам 628 миллион сӯмина махсулот истеҳсол гардид ва дар он ҳамаи иштирокчиёни минтақаи озои иқтисодӣ саҳми калон гузоштанд. Аз ин махсулот наздик ба қимати 13 миллион доллари махсулоти истеҳсолнамуда содир қарда шуд. Муҳимтар аз ҳама, бар асоси ин лоиҳаҳо 2 ҳазору 480 ҷои нави қор фароҳам оварда шудааст, — гуфт ҳокими вилояти Фарғона Шўҳрат Ғаниев.

Дар қорхонаи ҳусусии «Khat Deco» бо татбиқи лоиҳае, ки 1,5 миллион доллари амриқӣ тақозо намулдаст, истеҳсоли қоғози меламин, тахтаҳои ламинатшудаи фарш сафӣ биноҳо ба роҳ монда шудааст. Ин қорхона бо тамоми ҷиҳози лозима

ОИД БА ТАЪМИНИ ШУҒЛИ ҚАВОНОН ВА ЗАНОН ҚОРАҲОИ ИЛОВАҒӢ МУАЙЯН ШУДАНД

(Аввалаш дар сах. 1).

Дар қамъомоди видеоселекторӣ инчунин ба масъалаҳои шугли аҳоли ва беҳсозии шароити иҷтимоии занон эътибор нигаронида шуд. Бо таассуф таъдид гардид, ки қариб 20 ҳазор нафар занон дар минтақаҳо дар шароити мураккаб зиндагӣ мекунанд, бисёри онҳо дар рӯйхати профилактика номнавис шудаанд.

Ба Вазорати дастгирӣи маҳалла ва оила ташкил намулдани қорҳои кӯтоҳмуддати таълими доир ба роғиб намулдани таълими қасби 33 ҳазору 380 нафар занон супориш дода шуд.

Доир ба қар як ноҳия ва шаҳр ташаккул додани рӯйхати лоиҳаҳои тиҷорати занон, таъмини молиявии қармоҳаи онҳо, қудо намулдани қредит ва грантҳои осон дар доираи барномаи соҳибдорӣ зан супориш дода шуд.

Қавонон ва занон, ки қарқҳои хурд гирифта меҳонад, ба соҳибқорӣ бепул хононда шуда, соле 5 ҳазор нафар қавонон ва занон бо қор таъмин мегарданд. Барои ин мақсадо аз Фонди таъдид ва тараққиёт дар қамъи 2 миллион доллар қудо мегардад, ки инро қарори Президент доир ба таъмини молиявии рушди соҳибқорӣ ва минтақаҳои хурди иқтисодӣ, ки 14 июл имзо гаштааст, пеш-

бинӣ менамояд. Ин маблағ ба ташкилотҳои микрофинанс ва ғайридавлатӣ барои қудо намулдани қарқҳои хурди имтиёзнок барои деҳоте, ки аз ҷумлаи қавонон ва занон беқорӣ зиёд дорад, пешниҳод мегардад. Азбаски ташкилотҳои ғайридавлатӣ 2-3 баробар зиёд таълим медиҳад ва қойҳои қорӣ ба вучуд меорад, ҳамзамон нисбат ба бонқҳои тиҷоратӣ захираи қам ба қор мебарад. Боздеҳи қредитҳо инчунин нисбат ба бонқҳо бештар аст. Аз ин рӯ қарор гардида буд, ки дар байни ташкилотҳои ғайридавлатӣ озмун баргузор намуда, низоми грант ба марказҳои беҳтарини таълими татбиқ қарда шавад.

Аҳамияти тезондани лоиҳаҳо дар бобати бо қор таъмин намулдани 15 ҳазор нафар занон дар қарқоруби маблағи Бонки қарқонӣ ба миқдори 2 миллион доллар таъдид ёфт.

Аз рӯйи масъалаҳои баррасигардида ҳисоботи роҳбарони масъул, ҳокимони вилоятҳои Андиқон, Намангон ва Фарғона дар бораи таҷрибаи онҳо шунда шуд.

Бо шугл фаро гирифтани қавонон ва занон, аз ҳисоби ин ба вучуд овардани манбаи даромади устувор барои оилаҳо — мақсади асосӣ мебошад, ки ба асоси қарқонӣҳои роҳбари давлат муқаррарнамуда гузошта шудааст.

ЎЗА.

МУБОРИЗА АЛАЙҲИ КОРРУПСИЯ — ТАҚОЗОИ ДАВР

(Аввалаш дар сах. 1).

Қорҳои давлати мо боз таъдид сохт, то он даме ки тамоми кишроӣ аҳоли ва мувоҳассисони беҳтарин ба мувоҳиза алайҳи қоррупсия қалб қарда нашавад, то тамоми қомеаи мо, ба маънои рағзӣ, бо «вақсинаи ростқавлӣ» эм қарда нашавад, мо ба ҳадафҳои худ ноил шуда наметавонем. Мо бояд аз рағзи оқибатҳои қоррупсия ба пешгирии барвақти он гузарем...

Вақтҳои охир дар мамлакатамон бинобар мувоҳиза алайҳи қоррупсия ислоҳоти ташкилию ҳуқуқӣ қорбаст мегарданд. Дар қодаи баланд бардоштани тафаккур ва маданияти ҳуқуқӣ аҳоли қадмҳои устувор гузошта мешаванд. Муттасил қорқоҳе андишида мешаванд, ки ба ташаккули муносибатҳои оштинопазир ба қоррупсия дар ҳаёти ҷамъиятамон нигаронида шудаанд.

Бо ифодаи дигар, баланд бардоштани тафаккур ва маданияти ҳуқуқӣи шаҳравандон ва ташаккули муносибатҳои оштинопазирӣ нисбати тамағарӣ, таҳқиқи муносибатҳои идораҳои давлатию ҷамъиятҳои шаҳравандӣ, устувори қораз татбиқро дар пешгирии ҳолатҳои номатлуб, ба қар гуна амалҳои ба қонун ҳилоф муқаррари

қазо самтҳои асосии сиёсати давлатӣ дар мувоҳиза алайҳи қоррупсия қарор дорад. Таъсиси як сохтори алоҳидаи зиддикоррупсиониро дар назди парламент ва Президент худӣ замон тақозо дорад, гуфта буд Президент дар оғози соли равон.

Мувофиқи Фармони Президенти Ҷумҳурии Ўзбекистон аз 29 июни соли қорӣ Агентӣ оид ба муқовимат бар зидди қоррупсия таъсис қарда шуд. Вазифаи аввалиндараҷае, ки дар назди он гузошта шудааст, қаро ҳокимони тамоми вилоятҳо, ноҳияҳо (шаҳрҳо) ва қорқбарон соҳаҳои таҳқиқоти барномаи «Бидуни қоррупсия» мебошад.

Дар қамъомоди видеоселекторӣ, ки 30 июн таҳти сарпарастии Президент ба амал омад ва дар он масъалаҳои таъмини суди одил ва муқовимат бар зидди қоррупсияи мавриди баррасӣ қарор ёфт, аз ҷумла воқеъоти нохуш дар мақомоти қорқон дохилии шаҳри Андиқон ва ноҳияи Чирокӣ хотиришон гардид. Гуфта шуд 11 нафар ҳодимони қорқон дохилии, ки ба қиноят алоқаманданд, ба қавобгарӣ қашаида ва 7 нафар роҳбарон аз вазифа сабуқдӯш қарда шуданд. Навъе мебинем, қонуншикан — худӣ идораҳои ҳифзи ҳуқуқ.

Назар ба маълумотҳо, ба наздикӣ ҳодими қорқон дохилии ноҳияи Янғийӯли вило-

яти Тошқанд, ки рутбаи майорӣ дошт, бо ваъдаи қўмак ба шахсе, ки меҳост қар аз қорсиҳои роҳбарии ҚММ «Қинобод нефтбазӣ»-ро соҳибӣ кунанд, 50 ҳазор доллари амриқӣ талаб намулд. Ва дар натиҷаи андишидани қорқонӣ таъҷили аз ҷониби масъулони ХАД ва прокуратура аснои гирифтани 10 ҳазор доллари пешлардохт дар назди госпитали марказии Вазорати қорқонӣ дохилии ба даст афтанд.

Қабули ҳуҷҷатҳо ба муассисаҳои таълими олий барои соли хониши 2020-2021 оғоз гардида ва тамағарҳо ба қўнбиш омаданд. Ду нафар устои Донишгоҳи давлатии Самарқанд аснои аз ду нафар гирифтани қамъ 12 ҳазор доллар, ҳамчунин ҳодими Донишқадаи давлатии меймори Самарқанд, ки барои дар асоси гранти давлатӣ қабулкунони ду нафар 10 ҳазор доллар талаб қарда буд, дар вақти гирифтани 2 ҳазор доллари пешлардохт дастгир шуданд, ки алқол дар болои онҳо қорқонӣ тафтишот пеш бурда мешаванд.

Вазъи нишон медиҳад қоррупсия, минҷумла қорқурӣ ва тамағ дар шаклҳои гуногун давом дорад ва водор месозад барои пешгирии ин иллати иҷтимоӣ қорқонӣ боз ҳам қатъитар андишида шаванд.

М.ШОДИЕВ,
муҳбири «Овози тоҷик».

ХАБАРҲО

Тутзорҳои наву дар Оҳангарон

Барои бознадоштани фаъолияти қорқонаҳо дар давраи қарантин андишидани қорқоҳи дар роҳи дастгирӣи онҳо талаби рӯз аст. Дар шароити як андоза мушқил иттиҳодияи «Ўзбекипаксаноат» баҳри татбиқи лоиҳаҳои истиқболнок қаракат менамояд.

Яке аз қорқонаҳои он воқеъ дар ноҳияи Оҳангарони вилояти Тошқанд таҳти ҳамдастӣ бо сармоягузори қорқӣ ба истеҳсоли наҳи пилла ва қалоба махсусонида шудааст.

Дар қорқона баҳри муштаракии базаи таҳқиқу озуқаворӣ лоиҳаҳо амали мегарданд. Дар давраи аввали барномавӣ бештар аз 100 нафар қорқарон, аз ҷумла, занону духтарони маҳаллӣ соҳибӣ қор қор шуда бошанд, дар давраи навунави баъзе шудани ҳаҷми истеҳсолат, истеҳсоли матоъ аз наҳи пилла ба нақша даромадаст.

Соли гузашта ба андозаи 1 миллион доллари ИМА махсулот содир шуда бошад, соли равон ба 1,5 миллион доллар расони-

дани содирот пешбинӣ шудааст.

Платформаи байналхалқӣ, ки дар иттиҳодияи «Ўзбекипаксаноат» ташкил гардидааст, асосан ба экспорти махсулоти пилла ва дарёфти бозорҳои наву машғул мебошад. Иқлими Оҳангарон ба пиллапарварӣ хеле мусоид. Бинобар ҳамаи дар ин ҷо азнавсозии тутзорҳо дар ҳаҷми 20 га, барқои тутзорҳои интенсивӣ, шинондани қаламчаҳои тут ва парвариши онҳо дар 15 га майдон ба роҳ гузошта шудааст.

Солҳои наздик то 100 гектар расонидани тутзор мадди назар буда, дар Оҳангарон механизми «аз саҳро то махсулоти тайёр» вусъатноктар ба роҳ гузошта мешавад.

Бадалёбии «қалъа» ба «сити»

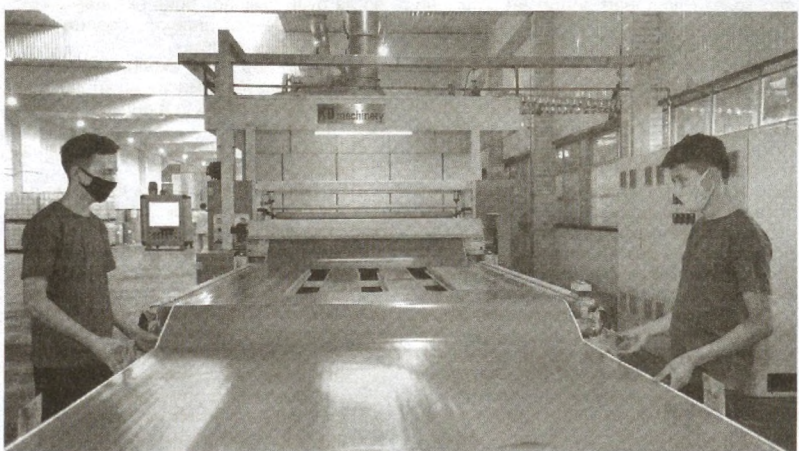
Зангиато яке аз қалонтарини ноҳияҳо дар вилояти Тошқанд буда, дар шафати пойтахт воқеъ аст. Тӯли солҳои 2020-2022 дар ноҳия ба амал баровардани 44 лоиҳа ба нақша даромадаст, ки арзиши умумиаш 3 триллиону 944 миллиард сўмо ташкил менамояд.

Баҳри иҷрои вазифаҳои барномавӣ ба андозаи 155 миллион доллари амриқӣ сармоя бевосита қалб ҳоҳад гашт. 6,5 ҳазор қойи нави қорӣ ташкил қарда мешавад.

Дар шафати роҳи хурди халқа маҳаллаи Эшонгузор қойгир буда, дар ин ҷо аз дер ҳунармандии миллии ривоч ёфта омадааст. Дар қой қалъаи пештара «Эшонгузар-сити» барпо ва дар сохтмони замонавӣ мутахассисони қорқӣ, воситаҳои таҳқиқи кишварҳои рушдёрфта низ мавриди истифодаанд. 36 манзили истикоматӣ қўнонида, роҳҳо баъзе гаштанд. Ба соҳибони манзилҳои истикоматӣ ва нуктаҳои тиҷоратӣ истеҳсоли 35 миллион сўм ҷўбронпули дода шуд. Барқои маҷмӯҳои савдо,

гипермаркет, биноҳои зисти бисёршона, богчаҳои қўдақона ва дигар объектҳо бо суръат идора дорад. Дар бештар аз 8 га майдони сохтмон 50 миллион доллари амриқӣ азҳуд гашт. Бинои панҷошонаи замонавӣ барои ҳунармандон қомат рост мекунанд. Ошёнҳои 1-3 маҷмӯҳои савдо, ошёнҳои қоруму панҷон майдонҳои завқбахшанда мебошанд. Дар ҳудуди 314 ҳазор метри мураббаъ 15 бинои бисёршонаи истикоматӣ сохта мешавад. То моҳи октябр ба охир расидани сохтмони бино ва қойгир сохтани 304 хонодон ба нақша даромадаст.

М.ШОДИЕВ,
муҳбири «Овози тоҷик».

муҷаҳҳаз мебошад ва тибқи нақшаи солона 70 миллиард сўмина махсулоти ҳушсифат истеҳсол ҳоҳад қард.

— Қар як бинуви иншоот ба мебелҳои ҳушсохту замонавӣ ниёз дорад. Махсулоте, ки қорқонаҳои нави минтақаи озои иқтисодӣ истеҳсол мекунанд, барои саноати мебелсозӣ хеле заруранд. Вақти он расидааст, ки акнун ин махсулот аз қорқон кишвар ворид қарда нашавад. Зеро мувофиқи имкони фароҳамовардашуда истеҳсоли махсулоти рақобатпазир ва ҳушсохту замонавӣ бояд оҳиста қойи махсулоти қорқориро ишғол кунанд, — гуфт Ш. Ғаниев.

— Мо ба қор мутахассисони варзидаро қалб қардаем. Онҳо бозори имрӯзро омухта баромаданд ва махсуло-

те истеҳсол ҳоҳанд қард, ки қавобғи бозор ва қаридорони имрӯза мебошад, — меғӯяд роҳбари ҷамъияти мазкур Содикқон Солиев.

Панҷ лоиҳа бо арзиши 25 миллион доллари амриқӣ мавриди қорбаст қарор дода шудааст. Дар арафаи таҷлили иди истиқлолият баҳши истеҳсоли қарми сунъӣ фалол сохта мешавад. Ба қор даромадани он мусоидат менамояд, ки қорқона махсулоти мавриди зарурати худ, масли махсулоти ғайрибонфандагӣ, пеносилин ва полуританро аз қорқон қаридар наоварад, балки ин ҷо истеҳсол намояд.

— Нуктаи дигари қобили зикр аз ҳамаи иборат аст, ки мо таҷарриби пойфазорро низ ҳудамон истеҳсол мекунем.

Дар марҳилаи аввал сад намуни ин махсулотро истеҳсол қарда истодаем. Минбаъд қиқати ҳаридорон он аз кишварҳои дуру наздик асбоби қорқонӣ қарқ нахоҳем қард, — иброз дошт қаноатмандона Содикқон Солиев.

Ноғуфта намонад, ки ба махсулоти ҳубу ҳушсифат дар дохилии кишвар низ ҳамеша эҳтиёҷ эҳсос мешавад. Танҳо барои рағзи ин эҳтиёҷ лозим меояд, ки қорқона махсулоти рақобатпазир истеҳсол намонанд ва бо ин махсулот муштариёни ҳудро бештар фаро гирифта тавонанд.

Мирасрор АҲРОРОВ,
хабарнигори «Овози тоҷик».

Вилояти Фарғона.

УСТОД АЙНИ ВА БОБОҶОН ҒАҒУРОВ

Аз рӯзи вафоти академик Ғафуров 43 сол гузашт

Дар 43-солаги сазовори ун-вони доктори илми таърих гардид. 38-сол дошт, ки асар калонҳаҷмаш "Таърихи муҳтасари халқи тоҷик" ба таърих расид ва он сароғози омӯзиши амиқи таърихи тоҷикон гардид. Муаллиф чун рамзи эҳтиром ва арҷгузорӣ аввалин нусхаи онро бо соядаст ба Устод Аинӣ тақдим намуд, ки дар он чунин омада: "Ба хубтарин донишманди адабиёт ва таърихи тоҷикон — муаллим ва адиб Садриддин Аинӣ. Ин китоб дар соҳаи таърихи тоҷикон яқини ташаббус аст. Аввалин касе, ки ба навиштаи таърихи адабиёт ва таърихи тоҷик сар кардааст, Шумо ҳастед. Аз ин сабаб, бо эҳтироми зиёд ин китобро тақдим мекунам. Бо салом, Ғафуров". 2.05.1947.

Устод Аинӣ аз наشري асари Бобоҷон Ғафуров хеле шод гашт ва соли 1948 ба он тақриз муфассал навишт. Он аввал дар маҷаллаи "Шарқи сурх" чоп ва баъҳо дар ҳаҷми 30 саҳифа дар ҷилди

дахуи "Кулӣёт"-и устод ҷой дода шуд. Эродҳои зиёди Устод Аиниро муаллиф бо мамнунӣ пазирофт ва дар наشري минбаъда онро ислоҳ гардиданд.

Дар солҳои Чанги дуоми ҷаҳон бо пешниҳоди Бобоҷон Ғафуров Устод Аинӣ ба кори бузургро иқдом намуд ва бо маҳорати олии суханварӣ ва таърихшиносӣ қарамонҳои фарзандони тоҷикро аз қари таърих берун овард ва ҳамради фашизм гардонд.

Ҳамин тариқ, соли 1944 ду шоҳасари устод: "Исёни Муқаннаб" ва "Қарамони халқи тоҷик Темурмалик" ба даст хонандагон расид. Инчунин, бо маслиҳати Устод Аинӣ ва раҳнамоии Бобоҷон Ғафуров мусиқии классикии "Шашмаком" бо 252 оҳанггаронаш ба двор (нота) гирифта шуд, ки он як қорнома фарҳангӣ маҳсус мешавад.

Бобоҷон Ғафуров тамоми имконияти дастрасро ба кор бурд, то Устод Аинӣ дар ба-робари мақоми баланди адаби

ба мартабаи баланди ҷамъиятӣ низ сазовор гардад. Ва ҳамин буд, ки Устод Аинӣ соли 1949 вакили халқ дар парламенти Иттиҳоди Шӯравӣ интихоб мешавад ва ҳудуди ҳамаи сол шӯрои илми донишгоҳи Ленинград ӯро бо унвони ифтихорӣ доктори улуми филологӣ сарфароз мегардонад.

Соли 1947 Бобоҷон Ғафуров ҳангоми мулоқот бо Сталин барои бо ордени Ленин мукофотонидани Устод Аинӣ, ки пас аз соли 70-солаи меҳнати ӯро ба ҳамаи ҷаҳон ба қаноатмандӣ розӣ мешавад. Чун соли 1951 Академияи илмҳои Тоҷикистон таъсис ёфт, бо пешниҳоди Бобоҷон Ғафуров устод Аинӣ нахустин президенти он интихоб гардид. Ин иқдоми хирамандона ва дурнамои ҳадафӣ дигаре ҳам дошт. Бобоҷон Ғафуров мехост, ки устодро дар Душанбе муқимӣ гардонад ва ӯ чун падари маънавии миллат дар ҳамаи ҷаҳон маъвои охиратаро дарёбад.

Бобоҷон Ғафуров дар 47-солаги сарвари Институти ховаршиносии Академияи илмҳои Иттиҳоди Шӯравӣ таъин гардид ва то охири умри ӯ вазифаи ӯро бар дӯш дошт. Аз Осиёи Марказӣ ӯ ягона шахсе буд, ки академикӣ ин муассисаи олиии илмӣ интихоб шуда буд. Бобоҷон Ғафуров дар он солҳо низ тарғибу таҳқиқи осори устод Аиниро фаро гирифт. Нақард. Бо ҳидоятӣ ӯ шарҳи забони забони маъруфи Анна Розенфельд "Еддошхон"-и устод Аиниро аз сари нав дар сатҳи баланди бадеӣ ва илмӣ ба забони

русӣ тарҷума намуд ва он соли 1960 мунташир гардид.

Бобоҷон Ғафуров "Еддошхон"-ро на танҳо асари адабӣ, балки ёдгории бузургӣ таърихӣ меҳисобид ва Устод Аиниро дар радиои Байхақиқу Наршахӣ, Мирхонду Носири Хусрав мегузошт.

Меғуянд, ки Бобоҷон Ғафуров боре дар Иттифоқи нависандагон Тоҷикистон дар ҳузури Мирзо Турсунзода чунин арзи муқдда кардааст: "Бо амри сарнавишт соҳаи зиёдаст, ки ман аз Тоҷикистон дур афтодам. Оё маро дар охири умр дар як ҷишаи домони худ ҷой меода бошад?"

Тобистони соли 1977 бемории сахте пайкари устодро фаро гирифт ва ӯ бо хирамандии азалии оқибати онро равшан дарк мекард. Вай табобатҳои дараҷаи аввалро сарфи намуна, ба Ватан омад ва дар бемористони Душанбе бистарӣ гашт. Меҳост ҳумори чандсолаи дур аз Ватан шикаста шавад ва дидори ёрони дӯстдорро ба сарӣ бубинад.

Хатто дар рӯзҳои саҳти беморӣ аз нав ба ёди Устод Аинӣ афтод. Камол Аинӣ нақл мекард, ки бо хоҳиши ӯ тасвири мақбараи Устод Аиниро дар рӯ ба рӯи ҷойи дода буданд. Азбаски табии омад-дурати аёдагони нақшаҳои ният маҳдуд карда буданд, Бобоҷон Ғафуров дар танҳои соати дароз ба симои Устод Аинӣ ниғариста, бо андешаи амик фуру меафтод ва гӯё ҳаёли ба ӯ сӯҳбат менамуд.

Бобоҷон Ғафуров 12 июли соли 1977 дар бемористони чашм аз олам пушид ва 14 июл дар Боғи Устод Аинӣ, дар паҳлуи муаллими дусти беназираш ба хоби абад рафт.

Рачабали ҚУДРАТЗОДА.

Шарҳ

Якбора авҷ гирифтани пандемияи коронавирус, новобаста аз мавҷи чандум буданаш, ҳамаро ба ташвиш меорад. Мардум оромии худро гум карданд. Дар баъзе ҷойҳо он бетартибӣҳои бефоида, ки ба вазъияти мамлакат таъсири манфӣ мерасонад, овард. Пас, ҷаҳон ҳоло дар қадом самт рушд хоҳад кард? Зиндагӣ дар рӯйи замин чӣ гуна хоҳад буд? Инсониятро чӣ интизор аст?

КОРОНАВИРУС: ҶАҶОНИ ҶАҶОНИ ЧӢ ГУНА ХОҶАД БУД?

Котиби генералии СММ Антониу Гутерриш дар музоҳи-ба бо наشريёти «Aftonbladet»-и Швецсия гуфт, ки пас аз пандемия ду сенария барои ҷаҳон вучуд дорад. Яқумаш неқбиниона буда, ба он ишора мекунанд, ки кишварҳо метавонанд аз вазъияти кунунӣ бароянд. Мамлакатҳои мутараққӣ нақшаи бомуваффақияти барқароршавиро мекашанд, кишварҳои рӯ ба тараққӣ кӯмаки кофӣ мегиранд.

Гутерриш изҳори умедворӣ кард, ки тақрибан дар давоми нӯҳ моҳ вакцина пайдо мешавад ва озодона паҳн карда шуда, барои ҳама дастрас мегардад. Агар ривчи воқеаҳо ҳамин тариқ сурат гирад, иқтисодиёт тадриҷан барқарор мешавад, дар ин ҳол баъд аз ду ё се сол ҷаҳон то андозае ба ҳолати муқаррарӣ бармегардад.

Аммо дар ҳолати амалҳои худро ҳамоҳанг накардани давлатҳо як сенарияи дигар, баъд аз он ҳаст. Авҷи нави вирус пайдо шуда, вазъият дар кишварҳои рӯ ба тараққӣ баъдтар мешавад. Ҳамзамон, тадқиқотҳо дар болои ваксина тӯл мекашад ё агар ба зудӣ пайдо шавад, барои он рақобати шадид сар мешавад ва тамоми ваксина танҳо ба кишварҳои дорои имкониятҳои калони иқтисодӣ интиқол дода мешавад. Агар ин сенария ба ҳаёт таътиқ шавад, ки тавре Антониу Гутерриш таъкид менамояд, мо гувоҳи баландгардидани сегрегатсия (як намунаи пастанни наҷодӣ), популизм (сафсатабозӣ) ва ксенофобия мегардем.

Илова бар ин, агар сенарияи дуом амалӣ шавад, ҳар кишвар мустақилона амал хоҳад кард. Дар ният, ҷаҳон наметавонад барои ҳалли мушкилоти умумионам ба идоракунии ягона муттаҳид шавад. Дар натиҷаи он таназзули ҷаҳонӣ рух медиҳад, ки қамаш аз панҷ то ҳафт сол давом мекунанд.

Ба гуфтаи сиёсатмадор, гуфтан душвор аст, ки мо ҳоло дар қадом самт ҳаракат дорем. Вай водор кард, ки ҳама чизи имкониозиро ба ҷо оварем ва ба вазъияти аз ин бадтар омода бошем. Пандемия бояд ҳулку атвори моро тағйир диҳад, аммо ҷудой ҳоло барои ҳама хатарнок аст.

Аз ин рӯ, Котиби генералии СММ аз пешвоёни ҷаҳони даъват ба амал овард, ки мушкилоти ҷаҳониро ҳаллу фасл намоёнд ва фаъолияти созмонҳои байналмилалӣ дастгирӣ кунанд. Ва ин бесабаб нест.

Тавре роҳбари Созмони умумиҷаҳонӣ тандурустӣ (СУТ) Тедрос Гебрейесус қайд кард, суръати паҳншавии коронавирус дар ҷаҳон баланд мегардад. Инро ҳамаи мо аз маълумоти ҳаррӯза мебинем. Аён аст, ки пандемияи ҳанӯз ба авҷи худ нарасидааст. Аз ин факти яқиниёи гузашта дар ҷаҳон ба қайд гирифта шудани беш аз 400 ҳазор ҳолати сироятӣ «COVID-19» далоят медиҳад. СУТ ҳайати худро ба Чин барои омӯхтани пайдоиши вирус мефиристад. Ин аз он шаҳодат медиҳад, ки олимон кӯшиш менамоянд, ки пандемияро зуд бартараф кунанд. Вазифаи ҳайат — муқаррар намудани сарчашмаи пайдоиши вирус, инчунин ба пеш гузоштани омӯзиши он, ки чӣ гуна аз ҳайвонот ба инсон сироят менамояд.

Бинобар ақидаи директори иҷроияи Барномаи СУТ оид ба ҳолатҳои факуллода дар соҳаи тандурустӣ Майкл Райан, омӯзиши пайдоиши вирус

ба як ҳикояи детектив шабоҳат дорад. Мо дақиқ намедонем, ки сарҳади байни ҳайвонот ва одамон қай халалдор шудааст. Олимоне, ки ба Чин сафар мекунанд, кӯшиш менамоянд сабабашро муайян кунанд. Аз ҳама муҳимаш, бояд дарк намуд, ки чароёни сирояти вирус ба одамон чӣ гуна рух додааст. Эҳтимол дорад, ки дар за-нҷираи сирояти вирус аз ҳайвон ба одам метавонистанд ҳам ҳайвоноти ёбӣ, ҳам ҳайвоноти хонагӣ ё ки ҳайвонот дар бозорҳо гарданд.

Маълум аст, ки Президенти ИМА Доналд Трамп ба Конгресс дар бораи аз СУТ ҳориҷ шудани мамлакат ҳабарномаи расмӣ фиристода буд. Трамп қаблан Созмони умумиҷаҳонӣ тандурустӣ дар қорачӣ на-намояд, мо гувоҳи баландгардидани сегрегатсия (як намунаи пастанни наҷодӣ), популизм (сафсатабозӣ) ва ксенофобия мегардем.

Мутаассифона, пешгӯиҳои ноумедкунанда бар он ишора мекунанд, ки бар асари пандемияи коронавирус шумораи одамони гурусна дар ҷаҳон метавонад ба як миллиард нафар барасад. Аз ҷумла, дар кишварҳои Африқо ва дигар кишварҳои нимкураи ҷанубӣ шумораи беморони «COVID-19» меафзояд, бисёриҳо ҷойи қори худро аз даст додаанд, иқтисод ҷабр мебинад, нархҳои ма-води хӯроқа меафзояд, низоми тандурустӣ ба сарборӣ тоб оварда наметавонанд, ҳабар медиҳад созмони ҳайротӣ «Welthungerhilfe»-и Олмон.

Тавре ки зикр гардид, коро-навирс мушкилоти вобаста ба ҳушқошӣ, тағйирёбии иқлим, низоъҳои мусаллаҳона ва систе-маи тандурустӣ шадидтар мекунанд. Илова бар ин, дар моҳҳои оянда метавонад шумо-раи одамони гурусна дар ҷаҳон афзоиш ёбад. Тибқи маълумоти ин созмон, ҳоло дар ҷаҳон 821,6 миллион нафар аз гурус-нагӣ азият мекашанд, ки ин 11 фоизи аҳолии қураи Замин ме-бошад. Дар 47 кишвар вазъия-ти ба озӯварӣ марбут ҷиддӣ, бениҳоят ҷиддӣ ва хатарнок арзёбӣ карда мешавад.

Аз аҳолии ҷаҳон ҳабар до-рем. Васеъ паҳн шудани коро-навирс барои Ўзбекистон бе-гона нест. Агар мо ба ҳолати душвор афтидани иқтисодиёта-монро нахоҳем, ба ҳамаи мо зарур аст, ки ҳатман ба чо-раҳои карантин риоя кунем, беҳуда ба кӯча набароем ва ба тавсияҳои зарурӣ риоя намо-ем.

Абдували СОЙИБНАЗАРОВ, шореҳи сиёсӣ. (ЎЗА).

Бобоҷон Ғафуров аз толеъ-баландонест, ки аз айёми тифлӣ ахтари сазд ба сараш нурафшон будааст. Вай чун ба дунё омад, дар оғуши пурмеҳри мо-дари бомаърифату хирамданд ва шояриву суханшиносас Ро-зия Озод ба воя расид. Он шамъи донишху хирад, ки бо мадади модар дар дили кӯча-каш нурафшон гашта буд, ҳар-гиз ҳомӯш нагашт ва тамоми умр фурузон боқӣ монд. Азму иродаи қавӣ ва муҳаббат ба илму дониш буд, ки сокинони Тоҷи-кистон ӯро дар айёми ҷавони-аш чун ҳодими барҷастаи дав-латӣ ва олими номдор эъти-роф карданд ва дӯст доштанд. Ӯ дар 37-солаги роҳбарии ма-қоми аввали ҷумҳуриро бар дӯш гирифт ва солҳои зиёд тамоми ҳастиашро бо ободонишу шуку-фоии Тоҷикистон бахшид. Ко-роҳи ҷамъиятиро давлатӣ ва илмро таъвам пеш мебард ва ба комёбӣҳои сазовор мегашт.

Суннатигаройи ва арҷгузорӣ ба таъриху фарҳанги ниёгон Бобо-ҷон Ғафуровро маҳбуби мар-дум гардонд ва ӯро мавриди таваҷҷуҳ ва эҳтироми Устод Аинӣ қарор дод. Устод Аинӣ эътимо-ди комил дошт, ки Бобоҷон Ғафуров бо дониши баланд, созмондиҳии хирамдандона ва бо истифода аз мақоми балан-ди ҳеш дар шинохти таърихи тоҷикон қорҳои бузургеро анҷо-м дода метавонад. Ва ҳидоя-тҳои падаронаш ӯро дар таҳқиқи таърихи халқи тоҷик беш аз пеш рӯҳбаланду шавқ-манд менамуд ва зина ба зина қуллаҳои нави илмро фатҳ ме-кард. Дар 32-солаги рисолаи номзадӣ диҳф намуд, дар 42-солаги академикӣ Академияи улуми Тоҷикистон интихоб шуд,

Ба сабру бардошти ҳар дуяшон ман қоиш!

Ҳамин ки чилланишинӣ эълон ва дари мактабу қорхонаҳо баста гардид, шавҳ-ару дуктарам аз хурсандӣ қулоҳ ба ос-мон партофтанд. "Боракалло, ана ин кори олиҷаноб шуд! — меғуфт додояш бо рӯйи болида. — Сари вақт ширкатро таътил кардан, Илоҳо, ҳама бадӣ бало зудтар гузашта равад!". Дуктарам низ шодмоннашро дар худ намеҳӯрд: "Чӣ қадар эзоб шуд, ба гуфтаи устодамон, ҳавфи олула шудан ба ин вирусӣ балой чон паси сар монд. Аз ин паси дар хона нишаста дар меомӯзем, муаллимон бо телеграмм вазифа медиҳанд. Аз каналҳои телевизион ҳам дарсҳои онлайн мегу-заранд..."

Оре, ҳар ду хонашин шуданду дили ман дар хона нағунҷид. Намедонам чӣ чине маро зад, аз сӯҳб то шом ба ҳузу-ри шавҳару дуктарам дар манзил базӯр тоқат мекардам. "Мардаки беғам, рӯз то беғох пушта ба қурсӣ часпонда нишас-танат нишастан, — ҳар гоҳе ба шавҳари "бекор" назарам меафтод, гулӯямро ин-гор ту гӯӣ, мисле ки панҷаи гург ҳафа мекард, — э, аз китоби газит хондан дили ту беҷо ҳам намешавад-е!". Сарборӣ ба ин, дуктарам низ дар паҳлуи беғаму бепазиро бо қаламу дафтари роёнаш ишқу ҳол мекард: менавишт, меҳонд, тасвир мекашид, соатҳо ба мағзи роё-наш даромада меафтод. Ин шуглу ҳа-роҳиашон маро ба марзи дилтангӣ ра-сонд, дар сурате ки қаблан ҳар рӯзи Худо танҳо менишастаму доимо мамнуну сари ҳол будам.

Гоҳе ҳис мекардам, ки ба инсоф ме-оям: охир, инҷо ҷиғариҳои мананд, қӣ бадӣ дорад агар шабу рӯз бо ҳам бошем? Ба гуфтаи додояш, то гузаштани балоҳои рӯз бехтар нест ҳама дар хона бимонем? "Эҳ нодон, умр ғанимат, ҳол ки фурсат дорӣ ту ҳам аз дидору меҳрасон сар шав, — чун барқ фирқаро дар саҳни ҳаёл ҷарақа мезад, — ба дилашон роҳ ёб, ҳушқошӣ кун, аз хӯроқу ширинчиҳои аҷоибат бипаз, ба қадри азизонат бираст!". Вале ин ҳиссиёт ҳамаи ҷаҳи ошакҳои лаҳзаина буди халос. Мани хонашине, ки асло ба берун рӯҷӯ намекардам, ҳоло зик шудам. Аз чиллаи нобахонагон наздик буд дилам торс қафад, аз пайи наҷот суроги дугонаҳоямро гирифтам...

Дунё бо ҳамрозу ҳамдам сафо дорад! Дугонаҳои боваро бо як ишора дарди бандаро фаҳмиданд. Гаштики навабиро Гулсара ба уҳда гирифт. Пас аз даҳ-дувазда рӯзи дар хона мондану саршор шудани қосаи сабр ба димоғам ҳавои тоза расид, барои рафтан ба меҳмонӣ омодагӣ дидам. Ох, чӣ қадар лаҳзаҳои рӯҳбахше буд он дам! Хурсандим дар дил намеғунҷид, охир, он лаҳза аз зин-дону маҳбусони дамдардариҳои он раҳой меёфт! Аммо...

— Ҳа, ба кучо даррав шудӣ? — ғайри-ҷашмдошт овоз баланд кард додояш аз ҳамаи ҷойи нишастии худ. — Ба меҳмонӣ меравӣ?

"Ҳама гуфтугузоро шунидааст, но-мард, — шувӣ дилам реҳт, — худро бо китобҳои вонамуд карда ҳамма ҳарфҳо гӯш мекардааст!". Суоли ӯ чун сӯзана буд, ки пуфаки тоқатмаро қафанд.

— Чӣ буд, дастмаро ниға медорӣ, ба поям ишқел мезанӣ? — бо инод гуфта ман. — Ҳақ надорам ба меҳмонӣ равам?

Ба наздам омад. Сураташ ба андозаи шигифтада менамуд, ки гумон мекуни дар умраш ба ин гуна ҳолат наафтада-аст. Чашмони аз мутлоии зиёд сурхшудааш чун пиёла боз ва лабу даҳонаш ба

ду ҷониби фак мисли кеш таранг шуда буданд. Бо азобе ғазабашро ба дарун ҷӯрда гуфт:

— Дар берун карантин, ин ҳама саруса-дои пулисроқо намешунавӣ?

— Ба ман чӣ? — яқравӣ кардам рост ба чашмонаш ниғариста. — Аз қуруно гурихта дар хона бимирам?

— Ё таваб, ин гап аз кучои ҷонат баро-мад? Магар қасе зулм мекунанд ба ту?

— Ман дар ин зиндонат девона меша-вам! Пешӣ реҳамро нағир, маро гузор ба назди дугонаҳоям равам, то вақти шом бармегарам.

— Ба ҳеҷ чо намеравӣ! — садо баланд кард ӯ, дар ҳоле ки наметавонист ғазабӣ худро ниғаф дорад.

— Меравам!

Ёзиду аз банди дастам гирифт ва дод зад:

— Ба хона даро!

— Не! — бо зарб дастамро кашид, худро аз дар ба берун задам ва ба пушт ниғох накардам бо ҳавлу ҳарос аз зинаҳо ба поин фаромадам.

Вақте ки ба кӯча баромадам, додояш сар аз тиреза нишон дода бо таҳдид гуфт:

— Агар балое ба сарамон биёварӣ, зин-да-зинда гӯрат мекунам, ин ҳарфам аз ёдат наравад!

Ман даст афшонда, аз роҳам нагаштам.

Юнус ИМОННАЗАР

ЯКРАВӢ (Ҳикоя)

Бо орзуи дидани ҳамтабақони улфат ҳам-монанди мурғи озоде ба сӯйи мақсад бол задам...

Бе муқоб, баҳори зиндагӣ субҳати дӯстон аст! Аз ин дару аз он дар хонаи гап метафсаду дилат сард намешавад. Касе аз доми хангома берун намонанд — на арӯсу модаршӯ, на ҳамсояву ҳамбола, на фалону на бисмадони. Он рӯз гӯё як гуд гам аз танам реҳт, нисфи гапиро ба гаштаки дигар вогузошта, бо ҳушқошӣ ва бӯсу қаро ҳамдигарро тарк кардем.

Вақте ки ба хона омадам, аллакай ҳама чоро торикӣ гурифта буд. Дарро оҳиста тик-тик задам. Дуктарам қулош. Ба дохил по гузошта чанд муддат сари ҷо меҳ шуда истодам. Фикр мекардам ҳамаи ҳоло шавҳари ошӯфта ба пешвозам метозадо ё ҳарфи танбех мезанад ё муште ба сарам. Вале ҳодисае рух надод, фазои ҷимӯ ором ва зикзойи манзил дубора маро ба оғӯш гирифт.

Бори аввал дар хонаи хобам шабро та-нҳо то сахар расонидам. Намедонам ба-рои чӣ, ҳамаи шавб хеле меҳостам додояш ба наздам ояд, мисли айёми ҷавонӣ бо меҳр маро ба оғӯшаш гирад, тану ҷонам-ро бисояд. Микжа таҳ накарда то хеле вақт ин лаҳзаро мунтазир мондам, аммо мурод ҳосил нашуд. "Аз ман ҳафа аст, чун ба га-паш гӯш наодоам, меҳодаҳ қарҳӣ гардад".

Сӯб аз хоб хеста ба қорҳои зиндагӣ андармон шудам. Мисли ҳамаша сабуку сари ҳол набудам, тамоми ҷонам ҳаста менамуд, гӯё дасту поям дармон надошт. Пас аз сарфи субҳона дубора ба тамизко-

рии хона пардохтам. Кам-кам беҳолиам бештар мешуд, ҳатто чизе пешӣ гулӯямро гирифта, ҳолати таҳаввуло ҳис мекардам. Бо ин ҳол то нисфи рӯз расидам. Ҳамроҳи дуктарам наҳор дуруст кардем. Пас аз сарфи наҳор пай бурдам, ки дасту поям ҷон надорад. Ба хонаи хоб даромада дароз кашидам. Нағоҳон дар ҷойи ҳол дарунам шурӯӣ гузашт. Давида ба дастшӯйӣ баро-мадам. Оре, дарунави доштам, мисли зардоб меомад, исхори сахте гирифта будам.

Додояш эътиное надошт, дуктарам низ дар олами дарсҳои худ фуру рафта, бе-парво тамрин мекард. Дарди шикам маро ором нагузошт. Гӯё лӯлае дар дарунам ҳавокашӣ мекард, атрофи шушам месӯхт, ҳалкам ҳорише дошт, мисли ин ки ба он сикхе халида меистод. Дилам саҳт беҷо шуду париди сари по хестам, ба дастшӯйӣ гузаштам. Ҳарчанд қай қардан меҳостам, аммо чизе аз гулӯ набаромад. Беҳаёл ан-гушт дар ҳалқ андохтам. Аз чашмонам ашқи сӯзон баромаду андак зардобӣ қирмизӣ аз даҳон, қариб нафастанг шудам. Базӯр ҳаво аз гулӯӣ бароварда, сар бардоштам, ҳалқам хорид, кам-кам сулфидам. Бо мурур на-фасгирам мушқил пайдо кард, мекуши-дам аз ин азоб бо сурфаи ҳушқи қанда-қанда раҳой ёбам...

Он рӯз ҳам ба поён расиду пардаи ти-

дам меларзид, хир-хир базӯр нафас ме-кашидам, дар гӯшқошӣ виз-визи муттасил хона мекард. Дар торикӣ нисфи шаб ба девору дар таққуно, по ёзидона то ҷойи хоби додояш омадам. Ҳамин ки малофаи (болопӯш) болошро кашида даст ба кит-фаш бурдам, ҷаста хесту сари ҷо нишаст. Ман дигар ҳоли гапзанӣ надоштам, аз гошти ларзиш лаб ба лабам намерасид, худамро гум кардам...

Илоҳо, ҳушқ шавад решаи яқравӣ, дар рӯзи равшан қорамро кард. Гапнадорӣ бароям гарон омад. Набуда монад он ни-шасту гапи дугонаҳо, бо пойи худ рафта-му ба оташи бало гирифторм шудам. Аб-лахию қавданиам маро бистарӣ карду бе-хуш. Намедонам чӣ қадр дар дунёи та-халқули рағзоранг сабуку берӯх мегаш-там, яке ба ҳуш омадам, чашмҳоямро ку-шода худро дар хонаи бузургеро дидам. Рӯ ба рӯям аз сафқи хона чандин қароғак милтас мезадад. Ба суратм дастхошӣ на-фаскашвию ба ангуштонӣ сари дилам низ чандин оханак дастгоҳи зада буданд. Дар назди тахтоҳам ва дуртар аз он одамҳое саросар сафедпӯш бо дасткаш дамобан-дҳо давуғеч доштад. Яке аз онҳо дида боз кардани маро дид магар, ба пешам омад ва гурид:

— Ба худ омадӣ? Садои маро намешунавӣ?

Ман "оре" гуфтани будам, аммо ҳис накардам, ки забону даҳонам меҷунбад ё не. Парастор ба суканаш афзуд:

— Аз марг баргаштӣ, хоҳар, акнун зин-дагӣ мекунӣ. Бадачнат ба эътидол омад.

Ман ҳарфҳои ӯро мешунидам, аммо худам ёрои гап задан надоштам. Хеле меҳостам аз ӯ суол кунам, ки ба ман чӣ шуд, чанд муддат беҳуш хобидам, қас-алиам чӣ аст, барои чӣ асири ин ҳама даст-тоху резинҳо хастам. Ҳушбахтона, парас-тор фирқароам аз дидаҳои ниғаронам ҳонд магар, сӯзану шишаи доруи қатрани болои сарамро ба мизон оварда, бо нармӣ ба ман шарҳи ҳол кард:

— Туро дар ҳолати бухронӣ ба дармон-гоҳ расониданд. Гармии бадачнат ҷилро зер мекард, жишқоки қафаси синаат воғеҳ шунида мешуд, аз нафасгирӣ афтода будӣ. Озмоншро нишон доданд, ки вирусӣ ку-руно қисматҳои болоию поёнии роҳҳои нафас ва ҳатто қисаҳои ҳаворо олуда кар-дааст, роҳҳои ҳавогузар варам дошт. Бо ин ҳол, ба ту сари вақт расидем, ҳоло ба худ омадӣ, вале бади қор дар ин, ки бе-морӣ ба наздиконат ҳар сироят кардааст...

Ин ҷо сухани парастор ҷон теге дилам-ро сӯроҳ кард. Бо талваса дар ҷойи хоб тақон ҷӯрдан. Парастор китфҳоямро зер карда, бо изтироб гуфт:

— Ором бош, хоҳар, сӯзандорроқо дар-мераванд. Пас аз як ҳафта базӯр ба худ омадӣ, ҳама сазо таллошомонро ба бод надек. Бубин, дуктару шавҳарат низ дар зери дастгоҳанд, ба онҳо низ пайваста дору таъриқ мекунем, ҷойи ҳавотир нест.

Гӯё хун ба майнаам зад, сарам гич шуду чашмонам сиёҳӣ рафт...

"Ҷиз-з" сӯхтани пӯсти дастамро ҳис кар-

Суханҳои бузургон

Ин муддати умр... даҳрӯз аст

Гар як нафасат зи зиндагонӣ гузарад,
Мағзор, ки ҷуз ба шодмонӣ гузарад,
Зинҳор, ки сармомия ин мулки чаҳон,
Умр аст: бад-он сон гузаронӣ — гузарад.
(Умари ХАЙЁМ)

Ин муддати умри мо чу гул даҳрӯз аст,
Хандонлабу тозарӯй мебояд буд.

(Ҳофиз ШЕРОЗӢ)

Чу субҳ аз сидҳ хандон бошу хуррам,
Ки оламо барафрӯзӣ ба як дам.

(Бадриддини ХИЛОЛӢ)

То тавонӣ умро бо шодӣ гузор,
На ғамат монад, на шодӣ пойдор.

(ХАЛҚӢ)

Мабар ғам ба ҷизе, ки рафтат зи даст,
Мар инро ниғаҳ дор акун, ки хаст.

(Асадии ТҶУСӢ)

Ғами он касе хӯрдан ойин бувад,
Ки ӯ бар ғамат низ ғамгин бувад.

(Абулқосими ФИРДАВСӢ)

Бигӯ дилро, ки гирди ғам нагардад,
Азеро ғам ба хӯрдан кам нагардад.

(Чалолитдини Балхӣ РУМӢ)

Мағӯй андӯхи хеш бо душманон,
Ки лоҳавл ғӯянд шодикунон.

(Саъдии ШЕРОЗӢ)

Ҳар ғамро шодӣ дар пай аст. (ХАЛҚӢ)

То ғам нахӯрӣ, ба ғамгусор нарасӣ.

(ХАЛҚӢ)

Таҳияи С. РҶЗИЗОДА.

Суханрезаҳо

Меъда ғизои маънавиро хазм накард.

Шикам пур шавад, эҳсос кӯр шавад.

Гунг ба муши девор нафорида.

Гӯши кар — роҳати сар.

Бо дег шинӣ сар шавӣ.

Мехр дар қабзаи гул шукуфт.

Турфа шогирд устодро ришва омӯхт.

Инсоф ман-маниро кӯр кунад.

Феъли бад — кунҷи лаҳад.

Бача дав-даво — оча гапдаво.

Таълими бадзот — захмати барбод.

Пойи кӯрдил ҳамеша дар гил.

Аз ғаҳвора то гӯр дурӯғ гуфт.

Бадзабон гундари газид.

Ношукри ба кӯйи бибарад.

Аз дум шудан гум шудан бехтар.

Сағ майзадро шинохта лабашро лисид.

Муҳаммадҷон РАҶАБӢ.

Чоршанбеи ДЕҲНАВИ

БАЧАИ ЭҶТИЁТКОР (Ҳикоя)

Шаб буд. Хоби Парвиз намебурд. Ҳамин дам дарвоза кӯфта шуд. Модараш хест, аммо Парвиз аз ӯ пештар рафта, дарвоза-ро кушод. Падараш будааст. Падараш аз вази бори дар пушт дошта печ тоб хӯрда, тез-тез нафас мекашид.

— Кунҷора-а? — пурсид Парвиз.

— Ҳа! — падараш худро дарун гирифт, — дарвоза ро пӯшон!

Парвиз дарвоза ро пӯшонда, аз қафои па-дараш ба анборхона даромад.

— Аз ферма овардед-а? — боз доноӣ кард Парвиз.

— Ҳа! — гуфт падараш ва боз таъкид намуд, — боз ба касе налаққӣ!

Парвиз ваъда дод, ки дидаашро ба касе намегӯяд.

Рӯзи дигар бо бачаҳои ҳамсоя бозӣ кар-да пурсид, ки шаб падарашро дидаанд ё не. Онҳо надида будаанд.

— Падарам шаб аз говхонаи хоҷагӣ кунҷ-ора оварданд, — гуфт Парвиз фаҳмомез, — як пушторай таранг! Боз ба касе нагӯед.

Баъд, аз занҳои барои обгирӣ дар сари нӯла ҷамъомада пурсид. Онҳо низ надида будаанд. Таъин намуд, ки ба касе нагӯянд.

Духтур холқани омад, ба вай ҳам гуфт. Пешини пеши роҳи бачаҳои аз мактаб баргаштаишро гирифт ва таъкид намуд, ки касе нафаҳмад.

Бегоҳӣ, вақте ки падараш аз кор бар-гашт, Парвиз:

— Акнун ҳеҷ кас намегӯяд, — гуфт боли-да.

— Чиро? — пурсид падараш.

— Кунҷора овардани шуморо. Ба ҳама фаҳмондам, ки ба касе нагӯянд...

Сурат-чистон. Сурат-лавҳаи Т.ХОВАРИ.

Таърихи соат

Олимон бобати ба 24 соат тақсим карда-ни як шабонарӯз ханӯз дар асри XII ба як қарор омада буданд. Ғояи ихтирои соати зан-гӯларод, ки дар ҳар соат бояд як бор зангӯ-ла занад, ҳамоно вақт тавлид ёфт. Таҳмин меавад бо 12 маротиба садои ихтирои соат фарорасони Соли нав аз ҷониби авру-поён низ ҳамоно вақт оғоз ёфтааст.

Дар нимаи аввали асри XIV дар Фаронса шох Чарлз V дар манораи баланди шогирдӣ дар шакил доира соати деворӣ гузоштааст. Соли 1386 дар Англия низ ин гуна соат устувор гашт. Нахустин соатҳои механикӣ, ки зикр шуданд, танҳо як ақрабӣ нишондиҳанда доштанд. Баъдтар соати механикӣ нисбатан мукаммалӣ «Маятник» ихтироӣ гашт. Ихтироӣгари он то ҳол номаълум. Гурӯҳе онро кашфи Леонардо да Винчи гӯянд, гурӯҳе бар онанд, ки «Маятник»-ро Галилео Галилей ихтироӣ намудааст.

Дар асри XVII механикӣ хулаши Христи-ан Ҳойинг аввалин соати раққосқадорро их-тироӣ кард, ки он нисбат ба соатҳои пешта-ра вақтро дақиқтар нишон меод. Соли 1675 олими англис Томас Трамплин соати боз ҳам мукаммалтар сохт. Вай маятникро бо пружина иваз кард, ки ин ба бахонавардон кулайӣ тавлид намуд. Охириҳои асри XIX ва аввали асри XX соатҳои дастӣ мавриди исти-фода гашт.

Ҳасанхон ОБИДҚОНОВ,

муаллим.

АЗ ХОТИРОТИ БУЗУРГОН

СУХАНИ БЕАДАБОНА, АММО...

Меғӯянд, ки замоне ба шӯъбаи Самарқанди Нашриёти давлатии Тоҷикистон шах-се мудири шуда омад, ки он қадар саводи қазои надост ва аз майда-ҷуйдаи кори на-шириёти таҳрири адабӣ беҳабартар буд. Баъ-зан кормандони нашриёти хангома мекар-данд, ки боре ин мудири ҷаласаводу кам-авсала дар ҷамъомади калоне вақти суҳан-ронӣ гуфтааст: «Азбаски то ба ҳол ба мо аз Сталинобод пул тарчима накардаанд, дода-ни ҳаққи таҳрири баъзе аз ходимон ба таъ-хир афтодааст». Он сон ки ҳамкории мудири дар хотироташон овардаанд, дар таҳрири китобхона, ки ба калами ӯ мансуб буд, ха-тоҳи зиёде ба ҷашм мерасид ва ҳатто он мудири беҳавсала ҷизҳои дурустро нодуруст талқин мекард. Ва боз дар нахуствараки кит-об «таҳрири адабии фалонӣ»-гӯён «имзои муборак»-ашро мегузошт. Инро дида ҳам-корон, ҳар яке ба таври худ табассум мекар-данд мудири ҷаласавод бошад, аз шодӣ кӯрта-кӯрта гӯшт мегирифт.

Рӯзе адабиётшинос Раҳим Ҳошим баъди мутолиаи як асари таҳрирқардаи он муди-ри назди Айнӣ меғӯянд: «Мудири мо таҳрири адабӣ накарда, балки ба таҳрир адаб карда-аст».

Аз ин суҳанони Раҳим Ҳошим дар лабони Устод Айнӣ табассум гул мекунад ва меғӯянд: «Ин суҳанат гарчанде беадабона аст, аммо нисбати ин беадаб ҳақ аст!» Ва аз ҷашмони ҳақбин суҳансанҷи шоириро доштани шо-ғирдаш басо шод мешавад.

Байт:

Чашме, ки надорад назаре, ҳалқаи дом аст,

Ҳар лаб, ки суҳансанҷ набошад, лаби бом аст.

Бахриддин ТОҶИДДИНОВ.

Тўҳфа – ифодагари эҳтиром

Боре ҳамсоязан аз тўҳфаи шавҳараш шикоят на-муда гуфт, ки шавҳарам ба зодгӯшам гулдасти тару тозаро тўҳфа кард. Он баъди се-чор рӯз паҷмурда шуд. Ба ӯ гуфтам, ки ба ҷойи гулдаста хӯрдани ме-овардӣ, ахли оила аз он баҳраманд мешуд. Ё мисоли дигар, Чавоне низ дўстдошташро бо гул табрик на-муд. Дўстдошташ аз ин ранҷид ва муносибатро бо ӯ қанд. Чунки дар зодгӯшӣ дугонаш дўстдоштаи ӯ тил-ловрий ҳади карда будааст...

Чунин мисолҳо бисёранд. Афсус, дар ҷомеа ҷаво-нони ҷизпараст, мону дунёро аз муҳаббати локу бе-олоиш боло гузоштагон воқеъҷаранд. Мухим он аст, ки бо тўҳфа меҳр, тавачҷӯх ва дилбастагӣ тақдир гар-дад. Пеш аз он ки касеро бо зодгӯш ва ё ҷашни ди-гар шод кардан хоҳем, бояд завқу таъби ӯро ба на-зар гирем. Яъне, донем, ки ӯ чӣ тўҳфае меҷӯяд. Бори дигар бояд зикр кард, ки тўҳфа ифодагари му-ҳаббат аст.

Ҳама аз тўҳфа шод мегардад, ҳатто шахсоне, ки

Абдулло ҚАҶҶОР

ПОРА

(Афсона)

Ришвахӯре, баъди аз мансаб сабукдӯш гарди-дан, ба дарди аҷибе гирифт. Шуд. Бо мурури вақт сӯроҳи гулӯи ӯ танг шудан гирифт. Духтурони гир-дупеш ҳама ба муолиҷааш пардохтанд, бар асари истеъмоли доруи зиёд дарунаш ба дорухона таб-дил ёфт, вале натиҷа набахшид. Гиёҳдармонӣ низ кард: бино ба салоҳиди табибон шурӯъ аз кӯби-даи гули янтоқ то талқони мори дар офтоб хушк-онидаро фуру бурд, дари фолбину азоимхонхоро охурча кард. Вақте пули ҳамени хурд тамои шуд, даст ба ҳамени бузургтар зад. Суде набахшид, дард шиддат пайдо кард, кор то ҷое расид, ки аз гулӯш об нагузашт, даҳонашро бо пахта тар ме-карданду оби он аз биниаш меомад. Рӯзу ҳафтаҳо пушти сар мешуданд, соҳибҷоҳ як хел — рӯболо меҳобид. Ниҳоят, шоме як-ду бор манаҳашро чун-бонду бандагиро ба ҷо овард. Ришвахоре, ки дар олами доду гирифт танҳо дастӣ гиранда дошту бах-шанда не, пул, мадҳу ситоиш, зиёфат, хушомад, ҷиҳози хона, туфанги шикорӣ, саги зотӣ, ҷубу тах-та, соати тиллоӣ, мўза ва дигар ашёро ба сифати пора мегирифт, мисле ки аз додаҳои Парвардгор дар шигири афтода бошад, бо ҷашми даҳони боз дунёро падруд гуфт. Ҷашми даҳони аз ғояти ҳай-рат бозмондаи ӯро мурдашӯй дар рӯи тахта пӯшид.

Тахта, кафан, тобут, гӯр... Вақте майитро дар лаҳад гузошта, рӯи гӯраш хок мекашиданд, кадо-

ме аз рӯи одат суол кард:

— Марҳум чӣ касе буд?

Аз ҳеҷ кас садо набаромад. Танҳо нафаре, ки аз марҳум ранҷу озори зиёд дида буд, садо ба-

ланд кард:

— Порахӯр буд!

Баъди ин ҷавоб гирдбод ба вуқӯ пайвасту хоки рӯи қабро ба осмон кашид ва аз таҳи он — порахӯр бо ҷашмони аз қосахонаашон баромада бе-рун шуду ба сӯи зиндагон қадам зад. Ҳама паро-канда шуданд. Ҳамоне, ки гуфт: «Порахӯр буд», дар ҷояш монд. Майит болои сари ӯ омада бонг зад:

— Чӣ? Пора? Қучост пора?

Соҳибӣ гуфта саросема ба ҳар сӯ ҷашм давонд ва дид, ки канорат аз ӯ хорпуште чунбӯҷӣ дорад,

зуд онро аз замин бардошту бо тавозӯ ба мурда дароз кард ва гуфт:

— Бигир, ин аст пора!

Мурда хорпуштро аз дастӣ ӯ рабуду бо дастони ларзон то ба даҳонаш бурд ва ба мақсади гулӯи тангшудаашро калонтар кушодан, ҷонварро пушт-

ноқӣ фуру бурд.

Сухани «агар ба фалонӣ хорпушти зиндари чун

пора диҳӣ, чаппа, яъне пуштноқӣ фуру мебарад», аз он рӯзгор боқӣ мондааст.

Аз забони ўзбекӣ тарҷуман

А. СУБҶОН.

Фолномаи Ҳофиз

Эй Ҳофиз Шерозӣ,
Ту қошифи ҳар розӣ.

«Сухани ӯ (Ҳофиз) ҳолатест, ки дар ҳав-заи тоқати башарӣ наёяд... ва аз машраби факр ҷошӣ дорад ва ӯро лисон-ул-ғайб ном кардаанд, суҳани ӯ бетақаллуф аст ва содда» («Тазкираи Давлатшоҳ»).

Ин дафъа газали «Рӯзгори парҳез» аз бисоти Ҳоҷи Ҳофиз бо шарҳи фолш пеш-каши хонандагони «Сахифаи рӯзи истиро-ҳат» мегардад.

РҶЗГОРИ ПАРҶЕЗ

Агарчи бода фараҳбахш бод гулбоз аст,
Ба бонги чанг махӯр май, ки мўҳтасиб тез аст.
Суроҳиеву ҳарифе гарат ба чанг афтад,
Ба ақл нўш, ки айём фитнаангез аст.
Дар остини мураккаъ пиёла пинҳон кун,
Ки ҳамчу ҷашми суроҳӣ замона хунрез аст.
Ба оби дида бишўем хирқаи аз май,
Ки мавсими варау рӯзгори парҳез аст.
Маҷӯй айши хуш аз даври воҷғуни сипехр,
Ки софи ин сари хум ҷумла дурдиомез аст.
Сипехри баршуда парвезанест хунафоз,
Ки резааш сари Кисрову тоҷи Парвиз аст.
Ироку Форс гирифтӣ ба шеъри хуш, Ҳофиз,
Биё, ки навбатӣ Бағдоду вақти Табрес аст.

Дуруст аст, ки зоҳиран ҳама чиз бар вақ-фи мурод аст, вале мувозиб (эҳтиёт) бош, ки аз фурсатҳо дуруст истифода кунӣ ва коре нақунӣ, ки ба зарарат тамои шавад. Дунё найрангбозу фиребкор аст ва набояд гӯи найрангҳои дунёро бихури (яъне набояд фи-рефтаи найрангҳои дунё шавӣ). Ба зоҳири ҷиҳоз ва афрод (одамон) бовар нақун.

Таснифи Парвизи ИЗЗАТҶУЛО.

РУХСАТИИ МЕҶНАТӢ

Аз нақли ашхоси огоҳ муҳаққиқ забон ва адабиёти тоҷик, устод Носирхон Маъсумӣ ҳар гоҳ хангоми рухсатӣ бо ниҳти дамгирӣ ба ягон осоишгоҳ рафтани ша-вад, бо худ як ҷома-дон дастхатро барои мутолиаи таҳрир ме-бардааст. Боре як шо-ғирдаш меғӯянд:

— Муаллим, о ин чӣ гап? Шумо барои дам-гирӣ меравед, ин қадар дастхатро бо худ ме-баред, о кай дар рух-сатиятон дам мегиред?

— Гапӣ шумо дуруст, — бо табассум меғӯянд Носирхон Маъсумӣ, — вале фаромӯш наку-нед, ки рухсатӣ рухса-тии меҳнатист.

Аз китоби «Паҳнои хотира»-и Мансур СУРУШ.

Таҳияи Б. ГУЛРУХСОР.

кунад ва меғӯянд:

— Парвардигоро, шавҳарамро ҳидоят кун. Ахли оилаашро ҳидоят кун. Онҳо маро азият мекунанд. Парвардигоро, ба калби шавҳарам раҳм меҳр андоз. Ман ӯро дўст медорам, вале ӯ ба ман танҳо дарду ранҷ мерасонад. Ҳеҷ гоҳ аз ӯ суҳани пурмеҳру муҳаббат нашунуда-ам. Ман ӯро мебаҳшам, Ту ҳам ӯро бубахш.

Аз ин суҳанон шавҳар ба ғияра оғоз кард, зуд рафта, ҳамсарашро ба оғӯш кашид, аз ӯ узор пурсид ва ваъда дод, ки дигар зулм нахоҳад кард. Ҳамон шаб зан дар хоб дид, ки шахсе меғӯянд:

— Наздиктарин инсон бароят модарат буд, ба ӯ даҳ сол шикоят кардӣ, вале ӯ ба ту натавонист кўмаке намояд. Ҳамагӣ як моҳ ба Офаридгор шикоят кардӣ, дуоят қабул ва мустаҷоб ва ҳолат беҳ гар-дид. Бидан, ки раҳмати ӯ аз раҳми модар наздиктар аст!

Подшоҳ ва посбони пир

Подшоҳе дар як шаби сарди зимистон аз қаср берун шуд. Ханго-ми бозгашт посбони пиреро дид, ки дар ҳавои сард бо либоси тунук посбонӣ мекард. Аз ӯ пурсид:

— Оё хунук намехӯрӣ?

Посбон гуфт:

— Сард аст, аммо либоси гарм надорам, маҷбурам, ки тоқат кунам.

Подшоҳ гуфт:

— Ман ҳоло дохили қаср меравам ва супориш медиҳам, ки як ли-боси гарм бароят биваранд.

Посбон хушрол шуда ба подшоҳ ташаккур гуфт. Аммо подшоҳ ба-робари ворид шудан ба қаср ваъдаашро фаромӯш кард. Субҳи рӯзи дигар қасди сармозадаи пирамардро аз ҳавли қаср пайдо карданд,

дар ҳоле ки бо ағушонаш дар замин навишта буд:

— Эй подшоҳ, ман ҳар шаб бо ҳамин либоси тунук сарморо таҳам-мол мекардам, аммо имшаб ваъдаи ту маро аз по афтонд.

Интизорӣ аз марг бадтар аст...

Овози тоҷик

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси
Қонунчилик палатаси Кенгаши,
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси
Сенати Кенгаши ва Ўзбекистон
Республикаси Вазирлар Маҳкамаси.
Тоҷик тилида нашр этилади.

Сармуҳаррир
Шерғулод ВАКИЛОВ

Рўзнома ҳафтае ду маротиба:
рузҳои чоршанбе ва шанбе chop
мешавад.

Рўзнома дар компютерхонаи идора
харфчинӣ ва саҳифабандӣ гардида.

Ҳаҷми насри бадеӣ, очерку мақола аз 5 саҳифаи chop, ду интервалӣ ва шеър аз 50 мисраъ зиёд бошад, идора қабул намекунад. Рўзнома ба мектубҳои интиқодкорона ҳамаҷо намегардонад.

Рўзнома 25 июни соли 2008 дар Оҷонсии матбуот
ва ахбороти Ўзбекистон таҳти рақами 0003 ба рўйбат
гирифта шудааст.

Индекси нашр — 170. Фармоиши 2 Г-735. Адади
нашр 742, ҳаҷм 2 ҷузъи chop. Усули нашр — офсет,
андоза А-2.

ISSN 2010-7757

9772010775001

1 2 3 4 6

Суратхисоби мо дар бонк:
С/Ҳ 20212000300101767001, МФО
00417. Филиали Автотранспорти
бонки ДСТ-и «ASAKA»
дар шаҳри Тошканд.

Муҳаррир навбатдор:

Т. Тўхтаев.

Мувофиқи ҷадвал — 21.30
Ба chop супурда шуд — 23.00

Нишони мо:

100000 ш. Тошканд,
кўчаи Матбуотчилар, 32.

Телефонҳо: қабулгоҳ : 233 - 82 - 83;
Котибот 233 - 83 - 35. Факс: 233-57-30.
сайт: http://ovozitojik.uz/, e-mail:
ovozitojik@umail.uz, ovaz@list.ru

Индекси обдуна 170.
Матбаи табулу нашри Ширкати саворими «Шарк».
Нишони корхона: кўчаи Буюк Турон, хонаи 41.